

حجت الاسلام سید احمد محمودی ، امام جمعه موقت اصفهان:

فرهنگ ایثار و شهادت باید در جامعه حفظ شود

سیاست ۵۰۴

تکلیف قانون تعاونی ها را مشخص کنید!

به نظر می رسد به رغم وعده های مکرر برای اصلاح قانون تعاون، دولت و مجلس عزم جدی برای این موضوع ندارند

رفت و برگشت لایحه بین دولت ها و مجلس، باعث معطل ماندن قانون تعاونی ها شده است. به عبارت دیگر، این طور نیست که قانون صرفا به دلیل تعلل مجلس بلا تکلیف مانده یا دولت هیچ لایحه ای ارسال نکرده باشد؛ اما اگر دولت لایحه ای به مجلس ارائه دهد و مراحل ثبت و ارجاع آن تکمیل شود، باید پس از آن پیگیری های لازم صورت گیرد تا فرایند به درازا نکشد. در مجموع، تعخیر پیایی دولت ها، علت اصلی تأخیر در تصویب قانون تعاونی ها است

مهدی طغیانی، نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

سیاست ۵۰۴

آموزش های منسوخ شده!

رشته های مرتبط با فناوری های نوین

در مراکز فنی و حرفه ای جایگاهی ندارند

اقتصاد ۰۴

سازمان فنی و حرفه ای باید با همکاری شکل های کارگری و بهره گیری از ظرفیت های آن ها، در حوزه های مختلف صنعت و خدمات، مهارت های کارگران را به روز و سطح بندی کند؛ حتی با هزینه های کم یا رایگان، تا بتوانند وارد بازار کار شوند؛ در عین حال، در فرایند تصمیم گیری های مرتبط، سه جانبه گرایی واقعی که شامل نمایندگان کارگر، کارفرما و دولت است، کمتر مشاهده شده و تصمیم ها غالباً بدون مشارکت فعال جامعه کارگری گرفته می شود. این کم توجهی به ظرفیت های جامعه کارگری، منجر به عدم بهره برداری مناسب از توانمندی های آن ها در بهبود وضعیت سازمان فنی و حرفه ای می شود؛ در حالی که این سازمان باید نقش پیشرو در مهارت افزایی جامعه ایفا کند

سمیه گلپور، فعال جامعه کارگری

آموزش های کارگران و نیروی کار جوان باید متناسب با بازار کار باشد؛ ولی سازمان فنی و حرفه ای هنوز نتوانسته است آموزش هایش را به روز کند. این چالش هم در اظهار نظرهای فعالان کارگری مطرح می شود و هم پژوهش های سازمان آموزش فنی و حرفه ای گواه بر این ادعاست. بر اساس پژوهش های صورت گرفته توسط سازمان آموزش فنی و حرفه ای، تقریباً نیمی از جویندگان کار در کشور با کمبود یا فقر مهارت مواجه هستند. این وضعیت بر بازار کار تأثیر گذاشته است و طبق اظهارات مسئولان این سازمان، حدود ۴۰ درصد دانش آموزان به دلیل نداشتن مهارت های مورد نیاز صنعت، قادر به یافتن شغل مناسب نیستند. عملکرد سازمان فنی و حرفه ای در شش ماه اول ۱۴۰۴، نشان دهنده تمرکز بر ورود نیروی کار جدید به...

سمیه ایزدی

«محرمانه» در حرم حضرت زینب سلام الله علیها

این نمایش به همت بنیاد آلاء با روایتگری سلمان محمدی تا سوم آذر برپاست

نمایش «محرمانه»، یک اثر صحنه ای در ابعاد بزرگ و آیینی است که با محوریت آخرین ماه های زندگی و شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها، در ایام غم بار فاطمیه در آستان مقدس حضرت زینب، خواهر امام رضا علیه السلام در شهر اصفهان اجرا می شود. هدف اصلی این نمایش، انتقال روایات ائمه معصومین علیهم السلام به زبان هنر است؛ یعنی استفاده از قالب نمایش برای آگاه سازی، اثرگذاری بر نسل نوجوان و جوان و ایجاد ارتباط هنری با موضوع های مذهبی؛ همچنین نمایش در قالب «روحه مصور، مرثیه تصویری» طراحی شده است تا مخاطب نه تنها بشنود، بلکه خود را در دل یک واقعه و اتفاق تاریخی ببیند و احساس کند. شروع اجرا از ۱۳ آبان ۱۴۰۴ بوده که با توجه به استقبال مردم و فعالان فرهنگی، اجرای آن تا سوم آذر تمدید شده است. یک از انتخاب های مهم در روایت، دیدگاه راوی است؛ روایت از زبان صحابی مشهور پیامبر صلوات الله علیه و از یاران امام علی علیه السلام، جناب سلمان محمدی بازگو می شود که ایرانی بودن او ارتباط فرهنگی بیشتری با مخاطب معاصر برقرار می کند. حدود ۷۰ نفر از هنرمندان استان اصفهان در این نمایش نقش آفرینی می کنند. نمایش با پشتوانه «منابع معتبر شیعه و اهل سنت» طراحی شده است و بخش هایی از تاریخ صدر اسلام، خصوصاً «روزهای پس از شهادت پیامبر اعظم صلوات الله علیه تا شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها» را پوشش می دهد. ترکیب صحنه پردازی وسیع و باشکوه، جلوه های ویژه و فضا سازی میدانی به گونه ای است که مخاطب احساس کند در دل رویداد تاریخی حضور دارد؛ به همین مناسبت، مدیرعامل بنیاد خبریه راهبری آلاء به اتفاق عوامل نمایش میدانی «محرمانه» در یک نشست خبری با خبرنگاران، اهداف برگزاری این نمایش را تشریح کردند...

زهره قندهاری

شهر مردگان شهر زندگان

بررسی تاریخ تأثیر شکل گیری قبرستان ها بر توسعه شهر اصفهان

اصفهان، شهری که تاریخش با هنر، مذهب، سیاست و فرهنگ در هم تنیده است، داستانی موازی در زیر پوست خود دارد. داستان ساکنان آرمیده و خاموش روزگاران گذشته. تاریخچه تدفین در این شهر، آیینه ای تمام نما از دگرگونی های عمیق عقیدتی، اجتماعی و شهرسازی است که از هزاره های پیش از اسلام تا به امروز ادامه داشته است. اطلاعات ما از آیین های تدفین در اصفهان پیش از اسلام، بیش از آنکه متکی بر شواهد مستقیم موجود از خود شهر باشد، بر پایه یافته های باستان شناسی عمومی در فلات ایران و درک ما از ساختار مذهبی آن دوران استوار است. در آن دوران، شهر اصفهان شاهد تقابل و همزیستی دو آیین بنیادین با دورویکرد کاملاً متفاوت به مرگ بود. در دوران ساسانیان که آیین زرتشت، دین رسمی امپراتوری ایران بود، فلسفه مواجهه با مرگ بر اساس پاک نگه داشتن عناصر چهارگانه مقدس (خاک، آب، آتش و باد) استوار بود. در این دیدگاه، جسد انسان پس از مرگ «نسو» (پلید) محسوب می شد و دفن آن در خاک، گناهی نابخشودنی و عامل آلودگی زمین بود؛ در نتیجه، آیین رسمی جاری، عرضه داشتن جسد در هوای باز بود. اجساد را بر بالای گوه ها یا در سازه هایی مرتفع و مدور یا در خمه قرار می دادند تا توسط پرندگان گوشت خوار پاک شوند؛ سپس، استخوان های باقی مانده را جمع آوری کرده و در محفظه هایی به نام «استودان» (استخوان دان) نگهداری می کردند. تا دوره صفویه هنوز هم این رسم میان زرتشتیان اصفهان جاری بود و این مراسم در نزدیکی کوه صفه انجام می شد؛ اما در دوره شاه سلطان حسین صفوی دخمه زرتشتیان که در نزدیکی باغ هزارچریب واقع بود، به وسیله توپ های جنگی ویران شد. در تضاد کامل با آیین رسمی زرتشتی، اصفهان همچنین میزبان یکی از کهن ترین جوامع یهودی جهان بود. بنا بر روایات تاریخی، هسته اولیه این جامعه هم زمان با...

پیام نیلی پور

اطلاع رسانی، ۰۶

حرکت تاریخ، ۰۷

گروه رسانه ای اصفهان زیبا
@esfzibanews

به باشگاه نویسندگان اصفهان زیبا
پیوندید

۵۴۰+

ما و نیمه سانسور شده شاهنامه

چرا جریان های فکری ایران به نیمه تاریخی شاهنامه بی توجهی کرده اند؟

قاسم قربانی بجزگدی

نویسنده و پژوهشگر

وقتی از شاهنامه یاد می شود، عموماً داستان های پهلوانی، نبرد های رستم و سپهراب، رستم و اسفندیار، هفت خان رستم، داستان فریدون و ضحاک و امثال آن به ذهن متبادر می شود؛ حال آنکه بخش بزرگی در شاهنامه وجود دارد که اغلب از آن بی خبریم و با آنکه بیشتر حجم شاهنامه را نیز در بر می گیرد، مغفول مانده است و در جامعه ما جایگاهی ندارد. قسمت روایت نشده شاهنامه از آنجایی است که رستم با نیرنگ برادر کشته می شود؛ پرونده جنگ های ایران و توران بسته و جنگ های ایران و غرب به صورت جدی آغاز می شود. برای روایت این بخش، باید به داستانی محوری در آغاز شاهنامه بازگردیم؛ داستان پسران فریدون. فریدون جهان را میان سه پسر خود تقسیم می کند: سرزمین های شرقی را به پسر دوشمن، تور، می سپارد؛ سرزمین میانه را به ایرج می دهد که از آن پس، نام ایران به خود می گیرد و سرزمین های غربی، یعنی روم را به پسر بزرگ خود، «سلم» می بخشد. در داستان تقسیم سرزمین ها، فریدون نام پسر بزرگش را سلم می گذارد؛ زیرا او فرزندی محتاط و اهل سیاست است که با عقل و احتیاط عمل می کند. سرزمین های شرقی به تور داده می شود که نماینده تهور و شجاعتی فاقد دوراندیشی است؛ همان ویژگی ای که بعدها در داستان های تورانیان شاهد آن هستیم. سرزمین میانه به ایرج که نماد تعادل میان عقل و شجاعت، خرد و منویت و قدرت و اخلاق است، اعطا می شود. تور و سلم، به موقعیت ایرج حسادت می کنند و او را می کشند. کشته شدن ایرج به دست شاه سرزمین های شرق و فرمانروای سرزمین های غربی، درواقع ترسیم «دیگری» و «رقیب» تمدن ایرانی است. از نگاه این اسطوره بنیادین ایران به عنوان سرزمین میانه با دو تمدن و دو نوع نگاه به جهان و انسان، درگیر خواهد بود.

تورانیان عمدتاً چادر نشین و کوچ نشینانی جنگجو و فاقد تمدن پایدارند؛ سرزمینی مملو از قهرمانان جنگی. طبیعی است که جنگ های ایران و توران که در بخش پهلوانی شاهنامه جای داده شده، با تصویرسازی دراماتیک نبردهای پهلوانی، جذابیت بسیاری دارد. قهرمان این بخش، رستم است؛ جهان پهلوان و نماد پهلوان کامل. هنگامی که دربار توران توصیف می شود، افراسیاب را با انبوهی از پهلوانان می بینیم که همواره آماده نبردند و بر طبل جنگ می کوبند. در مقابل، پس از پایان این بخش، نبردهای ایران و روم جدی می شود. به دلیل سرشت مردمان روم که محتاط و عقل مجورند، نبردها در اینجا دیگر حالت پهلوانی ندارد و به جنگ های سیاسی و راهبردی تبدیل می شود. بخش عمده شاهنامه به بیان رقابت و جنگ ایران و روم اختصاص دارد که در بخش تاریخی شاهنامه روایت می شود. شخصیت های این بخش عمدتاً چهره های شناخته شده

موقعیت سترگ و بی مانند فردوسی و شاهنامه جاویدانش در میان ایرانیان اجازه تقابل آشکار را به آنان نمی دهد، رویکرد جریان روشنفکری، سانسور و تجاهل در خصوص آن است. شاهنامه شاخصه های این نبرد هویتی و تمدنی را چگونه ترسیم می کند؟ با بازگشت به همان داستان محوری، ایران سرزمین «میانه» است، سرزمینی که در عین داشتن شجاعت، از عقلانیت و تدبیر نیز برخوردار است. در عین شجاعت، شرافت دارد و در کنار عمل خردمندانه و عقلانی، از احساس، عاطفه و معنویت بهره می برد. در مقابل، غرب دارای عقل محض و فاقد معنویت است؛ عقل سیاسی سرد و سلطه گر دارد؛ قدرت و زور در آن موجود، اما اخلاق و انسانیت در آن کم رنگ است. این چیزی است که شاهنامه به ما نشان می دهد و این تقابل، هم به هویت باطنی این دو تمدن بازمی گردد و هم به مسائل ژئوپلیتیک که در قرون اخیر بسیار جدی تر شده است.

در دوران اولیه استعمار، ایران دروازه استعمارند برای انگلستان بود. روسیه نیازمند بود ایران کنترل شود تا دسترسی انگلستان به هند از طریق ایران به سهولت صورت نپذیرد. پس از کشف نفت و منابع نفتی، خود ایران به سوژه مستقیم استعمار و غارت تبدیل شد. غرب به دنبال تجزیه ایران رفت و تا به امروز، این دشمنی و مسئله با ایران ادامه دارد؛ جریان روشنفکری اما القا می کند که ما باید با غرب سازش کنیم تا مانند ژاپن، آلمان یا مازنی به توسعه برسیم؛ حال آنکه اگر با این داستان تاریخی و اسطوره های مواجه شویم، درمی یابیم که غربیان هرگز چنین نگاهی به ایران ندارند. آنان، ایران را چنان بزرگ می بینند که تمایل ندارند این کشور را به عنوان ساختاری مستقل بپذیرند و احترام بگذارند؛ بلکه ترجیح می دهند تضعیف شده تا سلطه آنان بر جهان تکمیل شود؛ به همین دلیل، جریان روشنفکری با این روایت از شاهنامه زاویه دارند.

آنچه به جریان روشنفکری کمک می کند تا این نبرد تمدنی را پنهان کند، رفتن این مبارزه از سطح آشکار نظامی به سطح استعمار پنهان است. حایل شدن امپراتوری عثمانی میان ایران و غرب، نقشی جدی در این غفلت تاریخی دارد، غفلتی که باید با شنیدن صدای توپ های جنگی روسیه و حضور کشتی های جنگی انگلیس، از بین می رفت؛ اما جریان روشنفکری متأثر از روشنگری که می توانیم آن را جریان غرب گرا بدانیم، همواره با لطایف الحیل اجازه نداده است این نبرد به سطح خودآگاه جامعه ایرانی برسد؛ البته کار این جریان پس از حمله سراسری غرب با عاملیت اسرائیل به ایران، در ادامه این تجاهل بسیار مشکل بوده و امید است جامعه ایرانی این بار، نبرد تمدنی خود را جدی بگیرد. مشکل بزرگ دیگر جریان روشنفکری با این بخش از شاهنامه، آن است که حکومت ساسانیان، حکومتی دینی بوده است. جریان روشنفکری، متأثر از روشنگری (که می توان آنان را جریان متونرفکری خواند)، ارزش های لیبرال را تبلیغ می کند و از سرمایه داری جهانی تأثیر می پذیرد. این جریان از آنجاکه خواهان غربی شدن ایران است، سنت های ایرانی، از جمله پیوند مردم با دین را سه رود می بیند و با آن مبارزه می کند؛

بنابراین، یادآوری این خاطره که ایران روزی حکومتی دینی داشته و یکی از قدرت های جهان بوده است، برایش مطلوب نیست و این امر انگیزه دیگری برای روایت نکردن دوران شاهنشاهی ساسانیان است.

■ جریان روشنفکری چپ در ایران و تقابل با شاهنامه

از طرف دیگر، روشنفکری متأثر از جریان های چپ نیز با شاهنامه به طور کلی و با ساسانیان به طور خاص سن ستیز دارد. شاهنامه روایتگر قدرت سخت متمرکز است و بنابر طبع جهان قدیم، جز در داستان کاوه آهنگر کمتر به توده مردم به عنوان قهرمان داستان نگاه می کند. سخنرانی مشهور احمد شاملو در حمله به شاهنامه و تطهیر ضحاک به عنوان یک قهرمان سوسیالیست، یکی از آشکارترین تقابل های این جریان به حساب می آید. این مشکل با ساسانیان به خاطر نظام سخت طبقاتی که برقرار کرد، دوچندان است؛ همچنین ساسانیان، نخستین سلسله ای بودند که «ایران شهر» را به کمک آیین زرتشت به صورت یک واحد سیاسی و «فرهنگی» و تمدنی یکپارچه درآوردند. قدرت متمرکز و یکپارچه ایران شهر ساسانی به هیچ عنوان مقبول طبع جریان چپ نیست.

این جریان با اشکانیان کمتر زاویه دارند؛ زیرا به نظر آنان در این دوران نوعی فدرالیسم در ایران حاکم بوده است. جریان های چپ در بسیاری از مناطق جهان، طرف دار فدرالیسم و استقلال اقوام هستند؛ در ایران نیز جریان چپ کردستان یا جریان چپ آذربایجان، نقشه هایی برای فدرالی کردن و ایجاد حکومت های مستقل قومی دنبال کرده اند؛ به همین خاطر، با ساسانیان به عنوان حکومتی متمرکز و یکپارچه که نظام طبقاتی سختی داشته است، مشکل دارند.

جریان روشنفکری چپ همگام با جریان روشنفکری متأثر از سرمایه داری، با دینی بودن حکومت ساسانیان نیز مشکل دارد. مجموع این دلایل باعث شده است این جریان، نوعاً به صورت آشکار با بخش تاریخی شاهنامه بستیزد.

■ شاهنامه و بی مهری جریان اسلام گرا

شاهنامه از سوی دیگر جریان مهم سپهر اندیشه و سیاست ایران، یعنی جریان اسلام گرا نیز مورد بی مهری واقع شد؛ چرا که می پنداشتند اگر ایران پیش از اسلام به عنوان ایرانی بافضیلت روایت شود، از قدر و منزلت اسلام کاسته می شود و گویی رقیبی برای اسلام پدید می آید. این نگاه، عمدتاً حاصل تمرکز دوران پهلوی بر ایران باستان و ایدئولوژی سازی از آن بود که موجب شد پس از انقلاب، نفی و طرد دوران پهلوی، به نفی و طرد ایران باستان نیز بینجامد. پیش از دوران پهلوی، شاهد چنین ستیزی با شاهنامه از سوی علمای دین یا توده های مردم مسلمان نیستیم؛ همچنان که برخی از نقیص ترین شاهنامه ها در دوران صفویه و قاجار به نگارش و تذهیب درآمد و نقالی شاهنامه در کنار نقالی حادثه عاشورا و قیام مختار نقل محافل مردمی بود.

یکی از شعارهای جریان اسلام گرا و معتقد به انقلاب اسلامی، پایان حکومت دوهزار و ۵۰ ساله شاهنشاهی بود. گویی کل تاریخ ایران، از آغاز تا آن زمان، مسیری نادرست بوده و ملت ایران با انقلاب می خواهد از سراسر آن عبور کند و موجودیتی کاملاً تازه را بنیان نهد. افرادی مانند شریعتی نیز که متأثر از ایده های چپ بودند، بر درون جریان اسلام گرایی تأثیر گذاشتند و این امر باعث شد جریان اسلام گرا، کل ایران باستان را مبطرد بداند و به تبع آن از شاهنامه نیز روی بگرداند و به آن توجهی نکند. جریان اسلام گرا به طور خاص با دوران ساسانیان تقابل پیدا کرد. برخی جریان های این گفتمان، از آن رو که اسلام هنگام ظهور با شاهنشاهی ساسانی روبه رو شد، چنین پنداشتند که جانب داری از اسلام، مستلزم طرد ساسانیان است؛ بنابراین، این برهه از تاریخ ایران را به طور مضاعف طرد کردند؛ البته در این میان، نگاه های معدنی نیز ظهور پیدا کرد. شهید مطهری با نگارش خدمات متقابل اسلام و ایران، به جای دشمنی با ایران باستان، اسلام را ناجی فضیلت های مردم ایران در دوران باستان معرفی و تلاش کرد نشان دهد، اسلام به ایرانیان کمک کرد تا فضیلت های خود را در سطح بالاتری ادامه دهند و از همین رو آنان نیز به اسلام خدمات شایانی کردند. نگاه آیت الله خامنه ای به عنوان رهبر ایران نیز نگاهی بسیار مثبت و همراه با ستایش و تعظیم در برابر شاهنامه بوده است. برخی از دیگر علمای بزرگ دینی همچون آیت الله جوادی آملی روح حکیمانه و حماسی شاهنامه را ستوده اند و بر احیای حماسه و حکمت و نیاز ایران به آن تأکید کرده اند.

■ **باستان گرایی و افس گرا و نیمه دوم شاهنامه** حتی باستان گرایان و جریان های ملی گرایی که محور کار خود را بر برجسته کردن خدمات هخامنشیان قرار داده و مورد حمایت دوره پهلوی بودند، به دلیل اختلاف های تاریخی ساسانیان با هخامنشیان، تمرکز خود را از ساسانیان برداشتند و اگرچه در برخی موارد به بیان جنبه هایی از امتیاز های ساسانیان پرداختند، اما عمدتاً به آنان کم توجهی کردند؛ چرا که ساسانیان را در جایگاه رقیب هخامنشیان می دیدند. این جریان هر چند شعار شاهنامه را فریاد می زدند، قهرمان اصلی آنان «گوروش» و شاهنشاهی هخامنشی بود. قهرمانی که جایی در شاهنامه نداشت و تلاش های این جریان برای مطابق سازی برخی از اسطوره های شاهنامه با کوروش همچون فریدون و کیخسرو فاقد مقبولیت و اعتبار لازم است. این شد که این بخش بسیار مهم و اساسی شاهنامه که برای درگیری امروز ما با غرب و ریشه یابی تاریخی و هویتی این دشمنی می توانست فراخوانده شود، به نوعی از ما گرفته شد. ما امروز نیاز داریم که این بخش از شاهنامه بازروایت شود. رویداد شب ایران و نصب مجسمه زانوزند امپراتور روم در برابر شاه ایران، شاید نشانگر آغاز پایان این غفلت تاریخی باشد. درواقع، ما امروز درگیر مبارزه با غرب هستیم و به پیشینه هویتی نیاز داریم. این بخش از شاهنامه این توانایی را دارد که فراخوانده شود تا به یاری ما بیاید و عناصر لازم را برای هویت بخشی به این مبارزه در اختیارمان قرار دهد.

«**عباس حاج رسول‌ها**
رئیس کمیسیون اقتصادی،
سرمایه‌گذاری و گردشگری شورای اسلامی
شهر اصفهان

بیش از ۹۵درصد معابر طرح تفصیلی شهر اصفهان تحقق یافته است

رئیس کمیسیون اقتصادی، سرمایه‌گذاری و گردشگری شورای اسلامی شهر اصفهان گفت: بیش از ۹۵درصد معابر طرح تفصیلی تحقق پیدا کرده و تنها حدود ۳ تا ۴ درصد معبر باقی‌مانده که در دست اقدام است. عباس حاج‌رسولی‌ها اظهار کرد: در حوزه بازسازی محله‌ها توسعه حمل‌ونقل عمومی نیزاقدام‌های جدی در جریان است؛از جمله پروژه‌های متروکه خط دوم آن‌تأپایان سال تکمیل می‌شود و امیدواریم با تأمین واکن، بهره‌برداری انجام شود؛ برای خط سوم نیز قراردادها باید در دستور کار شورای بعدی قرار گیرد تا ریل‌گذاری و اجرا انجام شود. رئیس کمیسیون اقتصادی، سرمایه‌گذاری و گردشگری شورای اسلامی شهر اصفهان با اشاره به تجربه تغییر ساختار مناطق شهرداری اضافه کرد: خردسازی مناطق وسیع به مناطق کوچک‌تر موجب‌ارتقای چابکی وپاسخ‌گویی شده است؛ به‌طور مثال، منطقه ۲ بسیار گسترده بود و خدمات‌رسانی محدود می‌ماند. با تفکیک و ایجاد مناطق مستقل همچون منطقه ۱۴، ۸، ۱۵، ۱۳ و ۱۲، هم‌اکنون شاهد بهبود محسوس در وضعیت معابر و فضای سبز و خدمات محلی هستیم و این تجربه نشان داد که مدیریت محلی چابک تأثیر مستقیم بر کیفیت زندگی شهروندان دارد. حاج‌رسولی‌ها تصریح کرد: شورای اسلامی شهر اصفهان و مدیریت شهری تلاش کرده‌اند اختیارهای محلی را تقویت کنند؛ در همین راستا پیشنهاد داده‌اند تا وظایف قابل‌واگذاری به مدیریت شهری (که پیش‌تر در قانون اساسی و برنامه‌های مربوط مورد‌اشاره قرارگرفته) بیشتر به شوراها و شهرداری‌ها سپرده شود تا خدمات محلی با سرعت و دقت بیشتری انجام شود. رئیس کمیسیون اقتصادی، سرمایه‌گذاری و گردشگری شورای اسلامی شهر اصفهان با اشاره به چالش فرسودگی بافت‌ها و نارسایی‌هایی که دستگاه‌های دیگر در نگهداری زیرساخت‌ها دارند،گفت: بسیاری از زیرساخت‌ها و ساختمان‌های عمومی که زمانی ساخته شده‌اند، اکنون فرسوده شده‌اند و دستگاه‌ها به‌موقع آن‌ها را بازسازی نکرده‌اند و این خلأ نیازمند یک نگاه ملی و برنامه‌ریزی جامع است؛ در عین حال، شهرداری اصفهان خود در حوزه بازسازی و احیای محله‌های تاریخی سرمایه‌گذاری کرده است و سال‌های ۷۰ تا ۸۰ میلیارد تومان برای بافت‌های تاریخی و محله‌ها هزینه می‌شود. او افزود: شهر اصفهان بالغ بر ۲۰۰ محله با هویت تاریخی و اجتماعی متفاوت دارد؛ برخی محله‌ها احیا شده‌اند به برخی هنوز با گلوگاه‌ها و مشکلات دسترسی روبه‌رو هستند که برای رفع گلوگاه‌ها یک ردیف بودجه ۱۷۸ میلیون (در سال‌های گذشته) اختصاص داده‌ایم نهضت بازگشایی و بهسازی معابر ادامه دارد تا خدمات‌رسانی به محله‌ها تسهیل شود.

«**حجت‌الاسلام منوچهر مهروی‌پور**
عضو شورای اسلامی شهر اصفهان

افتتاح فاز دوم خانه کشتی ورزشگاه پوریای ولی با تمرکز بر پرورش استعداد های جوانان

عضو شورای اسلامی شهر اصفهان از افتتاح فاز دوم خانه کشتی ورزشگاه پوریای ولی خبر داد و گفت: این مجموعه با امکانات به‌روز و تجهیزات پیشرفته، زمینه‌ساز پرورش استعداد‌های ورزشی، ارتقای سلامت عمومی و ترویج روحیه پهلوانی در میان نسل جوان شهر است.

حجت‌الاسلام منوچهر مهروی‌پور در آیین افتتاح فاز دوم خانه کشتی ورزشگاه پوریای ولی با اشاره به رهنمودهای مقام معظم رهبری اظهار کرد: ایشان بارها قوی شدن جوانان را به‌عنوان راه‌حل مشکلات امروز جامعه مطرح و تأکید کرده‌اند که اگر نسل جوان در عرصه‌های علمی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی توانمند شوند، هیچ قدرتی نمی‌تواند با ایشان مقنن‌درمقابله کند و تلاش دشمنان نقش برآب خواهد شد. او افزود: یکی از مسیرهای مهم تحقق این هدف، دسترسی آسان و گسترده جوانان به امکانات ورزشی و شناسایی استعداد‌های آنان است که این امر نه‌تنها موجب رشد و ارتقای توانمندی‌های فردی می‌شود، بلکه زمینه درخشش آنان در عرصه‌های عضو شورای اسلامی شهر اصفهان با تأکید بر اهمیت ورزش در ترویج سلامت و روحیه پهلوانی در جامعه تصریح کرد: ورزش نه تنها می‌تواند افتخار آفرین باشد، بلکه می‌تواند سلامتی جسم و روح، تقویت روحیه همبستگی و ایجاد انگیزه پهلوانی در میان جوانان را نیز به همراه داشته باشد.

مهروی‌پور با اشاره به افتتاح فاز دوم خانه کشتی ورزشگاه پوریای ولی با همت و تلاش‌های مصطفی میرزایی، رئیس هیئت کشتی استان اصفهان بیان کرد: بدین‌جهت چندر خانواده‌ها، کودکان و آینده‌سازان در این مراسم حضور داشتند و از امکانات جدید بهره‌مند شدند. در این‌فاز، هیئت کشتی با همکاری مجموعه‌های مختلف، بازسازی و تجهیزاتی گسترده در مجموعه ورزشی انجام داده که از نظر سطح تجهیزات و امکانات، در کشور کم‌نظیر است.

عضو شورای اسلامی شهر اصفهان ادامه داد: با مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح هیئت کشتی اتفاق‌های بسیار خوبی در حوزه کشتی استان و شهرستان، به ویژه شهر اصفهان رقم خورده است و این امکانات جدید، موجب می‌شود ورزش برای همه افراد جامعه، آسان، ارزان و در دسترس باشد و در کنار آن، روحیه پهلوانی و مهارت‌های ورزشی در میان جوانان تقویت شود.

او خاطرنشان کرد: هدف اصلی ما از این اقدام‌ها، فراهم‌کردن بستری است که نسل جوان شهر بتوانند به بهترین شکل استعداد‌های خود را پرورش دهد، در مسابقات مختلف بدرخشند و هم‌زمان با سلامت جسمانی، روحیه پهلوانی و ارزش‌های اخلاقی را نیز تقویت کنند.

پیگیری راه‌اندازی فرهنگ‌سرا و مسجد از طریق تأمین انشعاب‌ها و زیرساخت‌های مورد نیاز نیز از دیگر اقدام‌های مهم این ناحیه در حوزه اجتماعی و فرهنگی است.

باقری از اجرای طرح جمع‌آوری اطلاعات خانوارها به‌منظور برنامه‌ریزی دقیق‌تر خدمات خیر داد و با اشاره به اقدام‌های گسترده حوزه فضای سبز و واکاری و رسیدگی به درختان پارک سرو و بلور بوستان، لوله‌گذاری جدید برای آب‌رسانی به فضای سبز معابر اصلی و ترمیم ۵۰ درصدی ترازش‌های فضای سبز از مهم‌ترین برنامه‌هایی بوده که برای افزایش سرانه و بهبود کیفیت فضای سبز انجام شده است. مدیر منطقه ۶ شهرداری

اصفهان با بیان اینکه پروژه‌های عمرانی و ترافیکی بخش مهمی از فعالیت‌ها را ناحیه را تشکیل می‌دهد، افزود: تکمیل طرح هدایت آب‌های سطحی در نقاط مختلف شهرک، ارائه طرح اصلاح دوربرگردان بزرگ‌راه روح‌الامین، اصلاح ترافیکی چندین معبر، لکه‌گیری آسفالت معابر قدیمی، روکش آسفالت سه معبر و احداث چهار معبر جدید از جمله پروژه‌هایی است که نقش مهمی در سامان‌دهی تردد و بهبود سیما و ایمنی شهرک داشته است. او یادآور شد: پیگیری بهسازی خطوط اتوبوس‌رانی، تغییر کاربری برخی اراضی خرد و در مرحله، تعویض بیش از ۵۰۰ لامپ سوزنه، ساخت ایستگاه پلیس و استقرار واحد راه‌رو برای افزایش امنیت و سامان‌دهی استقرار مخازن زباله در سطح شهرک از اقدام‌هایی بوده که به اجرای شهری آن‌ها پرداخته شد. باقری به حضور اعضای هیئت‌مدیره شهرک، همکاری و اجرای برنامه‌های مشترک با سرای ایرانی، ارائه طرح‌های دوپلوتق شهری، جاده سلامت و گذر زمان در پارک روح‌الامین و همچنین برگزاری کارگاه‌های آموزشی رایگان، از جمله فعالیت‌هایی است که به ارتقای سطح آگاهی و کیفیت زندگی ساکنان کمک کرده است. مدیر منطقه ۶ شهرداری اصفهان ادامه داد: فعال‌سازی حوزه بسیج شهرک و اجرای گشت‌های شبانه هم‌زمان با جنگ دوازده‌روزه، کمک به بازسازی نمازخانه امام حسن(ع) و

«خورشید شهر» می‌تواند به رونق گردشگری و جذب شهروندان کمک کند

شهردار اصفهان با اشاره به روند اجرایی پروژه «خورشید شهر» (خان) گفت: از آنجاکه این پروژه در مجاورت مجموعه تاریخی خان واقع شده و دارای بام سبز و فودکورت است، می‌تواند نقش مؤثری در رونق گردشگری و جذب شهروندان و گردشگران به این محدوده ایفا کند.

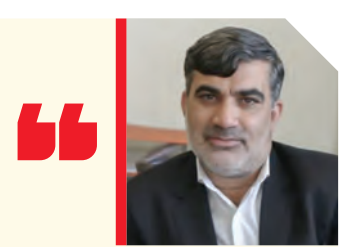
علی قاسم‌زاده در حاشیه بازدید از پروژه‌های عمرانی منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان با اشاره به روند اجرایی پروژه «خورشید شهر (خان)» اظهار کرد: یکی از موضوع‌های مهم برای من، فعال شدن پروژه خورشید شهر بود؛ سرمایه‌ای انباشته و عظیم که برای مدتی زمین‌مانده بود و امروز مشاهده کردیم بخش عمده مشکلات آن برطرف شده است؛ همچنین مشکل انشعاب برق که مانع اصلی پیشرفت پروژه بود، رفع شده است و این مجموعه در مسیر تکمیل قرار دارد. شهردار اصفهان با اشاره به رونق احداث پروژه‌های مشترک مجموعه فرهنگی و تجاری فجر (بانومهدی) گفت: این پروژه پس از حدود دودهه با همت شهرداری منطقه ۱۵ مجدداً فعال شده و با قول پیمانکار مقرر شده است زودتر از موعد مقرر به بهره‌برداری برسد. قاسم‌زاده با اشاره به بازدید از پروژه سامان دهی تأسیسات پردیس فرهنگی کوثر تأکید کرد: برای اجرای این طرح حدود ۱۸۰ میلیارد ریال هزینه شده و هدف از آن، ارتقای کیفیت خدمات و بهبود زیرساخت‌های فرهنگی منطقه است.

پروژه «خورشید شهر» آماده بهره‌برداری است

مدیر منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان هم‌گفت: پروژه خورشید شهر با پیشرفت فیزیکی ۱۰۰ درصدی آماده بهره‌برداری است. هوشنگ نظری پروژه اظهار کرد: این مجموعه با بهره‌برداری از امکاناتی همچون بام سبز، فودکورت و پارکینگ طبقاتی با ظرفیت ۴۰۰ جای پارک خودرو، می‌تواند نقش مؤثری در کاهش بار ترافیکی خیابان‌ها و گذر که از پرترددترین معابر منطقه است، ایفا کند. مدیر منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان تأکید کرد: پروژه مشارکتی «مجموعه خان» یا «خورشید شهر» در ۱۳۹۶ آغاز شد؛ اما به دلیل مشکلاتی که پیش آمد، پیمانکار نخست از پروژه سلب و مشارکت‌کننده جدیدی معرفی شد. نظری‌پور گفت: این پروژه در زمینی به مساحت چهارهزار مترمربع و با زیربنایی حدود ۲۲ هزار مترمربع در شش طبقه احداث شده است که از این تعداد، سه طبقه به کاربری تجاری و سه طبقه به پارکینگ اختصاص دارد؛ همچنین پشت‌بام مجموعه به‌صورت فضای سبز(روف‌گاردن) طراحی شده و یک فودکورت نیز در آن پیش‌بینی شده است. او با اشاره به پروژه مشارکتی مجموعه فرهنگی و تجاری فجر (بانومهدی) اضافه کرد: این مجموعه در زمینی به مساحت ۸۵۰ مترمربع و با زیربنایی ۱۳۰۰ مترمربع برای بخش فرهنگی، ۷۰۰ مترمربع زمین و ۳۹۰۰ مترمربع زیربنا برای بخش‌های اداری و تجاری در نظر گرفته شده است. مدیر منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان خاطرنشان کرد: یکی از ویژگی‌های شاخص مجموعه فجر، طراحی بام سبز به مساحت ۵۰۰ مترمربع است که علاوه بر ارتقای سرانه فضای سبز، در بهبود کیفیت محیطی محله‌ها هم جوار با آن نیز مؤثر خواهد بود.

نظری‌پور گفت: احداث پروژه فجر که به صورت مشارکتی در حال اجراست، نمونه‌ای از تلاش مدیریت شهری برای بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود و تحقق اهداف فرهنگی و اجتماعی در سطح شهر اصفهان به‌شمار می‌رود.

او با اشاره به بازدید از پروژه سامان‌دهی تأسیسات پردیس فرهنگی کوثر اظهار کرد: در اجرای این پروژه حدود ۱۸۰ میلیارد ریال هزینه و بخش عمده عملیات آن تکمیل شده است. هدف از اجرای طرح، بهینه‌سازی زیرساخت‌های فنی و ارتقای خدمات فرهنگی در این مجموعه است.

«**هوشنگ نظری‌پور**
مدیر منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان

توزیع ماهانه کیسه‌های پارچه‌ای نان در منطقه ۱۵ اصفهان برای کاهش مصرف پلاستیک

مدیر منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان گفت: در ادامه سیاست‌های شهرداری اصفهان برای کاهش پسماند‌های پلاستیکی و توسعه فرهنگ مصرف مسئولانه، ویژه برنامه ترویج استفاده از کیسه‌های پارچه‌ای نان با محوریت آموزش و مشارکت مردمی در منطقه ۱۵ اجرا شد.

هوشنگ نظری‌پور اظهار کرد: در سال‌های اخیر استفاده گسترده از کیسه‌های پلاستیکی در نانواایی‌ها موجب افزایش حجم فراروانی از پسماند‌های غیرقابل‌تجزیه شده است؛

«**محمدتقی رفیعی**
رئیس اداره ارتباطات مردمی شهرداری اصفهان

برگزاری جامع‌ترین دوره آموزش ارتباط‌های مردمی شهرداری اصفهان

رئیس اداره ارتباطات مردمی شهرداری اصفهان گفت: جامع‌ترین دوره آموزش ارتباطات مردمی شهرداری به‌صورت یکپارچه برای حدود ۴۰۰ کاربر اجرایی و با موضوع الزام‌های اخلاقی، حقوقی و فنی پاسخ‌گویی به سامانه ۱۳۷ در حال برگزاری است. محمدتقی رفیعی اظهار کرد: به همان اندازه که شهر و شهرداری پویاست، سامانه ۱۳۷ نیز باید پویایی لازم داشته باشد؛ بنابراین نیاز است تمامی فرایندها و جزئیات سامانه به‌صورت مستمر و در یک فرایند دائمی مورد بازنگری و به‌روزرسانی قرار گیرد. او افزود: اصلاحات مدنظر در فرایند‌ها نیازمند اخذ نظر‌ها و پیشنهاد‌های تمام ذی‌نفعان است و باید با در نظر گرفتن قوانین شهری، ابلاغیه‌ها و شیوه‌نامه‌های حوزه‌های مختلف مدیریت شهری انجام شود؛ بنابراین گام نخست، آموزش تمام کاربران اجرایی درخصوص چرخه‌های پیام سامانه است.

رئیس اداره ارتباطات مردمی شهرداری اصفهان تصریح کرد: از آبان‌ماه جاری جلسه‌های هم‌اندیشی و آموزش کاربران اجرایی سامانه ۱۳۷ در مناطق پانزده‌گانه و ناژوان آغاز شده که هدف آن، دریافت نقطه نظر‌های این افراد برای فرایند به‌روزرسانی و بازنگری سامانه به ویژه پروتکل‌های امنیتی و ارتباطی برون سازمانی حوزه ارتباطات مردمی است. او ادامه داد: شاید در نگاه اول به نظر برسد ثبت پیام در سامانه ۱۳۷ امری ساده و روند پیگیری‌های آن خطی و کوتاه است، اما در واقع این روند تا اقدام مناطق در بازخوردگیری از شهروندان ادامه داشته و در صورت نیاز به پیگیری بیشتر، از سه طریق واحد پیگیری ویژه، پیگیری رسانه‌ای و مکاتبه‌های رسمی دنبال می‌شود؛ بدین سبب شهرداری اصفهان دارای فرایند‌های پیچیده ارتباط مردمی است تا هیچ پیامی بدون پاسخ‌ها نشود.

رفیعی با بیان اینکه هر پیام سامانه ۱۳۷ بسته به ویژگی‌های آن مسیر جداگانه رسیدگی را طی می‌کند، خاطرنشان کرد: هر تماس شهروند تبدیل به یک مشاوره و اطلاع‌رسانی ثابت و پیگیری یک پیام اجرایی می‌شود که با حدود ۹۰۰ زنجری مجموعه موضوعی در سامانه دسته‌بندی شده است.

او گفت: به محض اینکه یک تماس ورودی در سامانه دریافت می‌شود، کارشناسان جزئیاتی از قبیل نشانی، موضوع درخواست، تلفن همراه و موقعیت مکانی شهروند در آن دوره قاجار تا دوران معاصر امتداد یافته و علاوه بر معماری چشم‌نواز، محل دفن بسیاری از مشاهیر، علما و شخصیت‌های برجسته تاریخی و فرهنگی نیز

رئیس اداره ارتباطات مردمی شهرداری اصفهان با تأکید بر اینکه شاکله اصلی سامانه ۱۳۷ براساس احترام به درخواست مردم است، گفت: پاسخ‌گویی به پیام‌ها باید مسئولانه و در راستای جلب اعتماد مردم باشد؛ زیرا چرخه پیام‌شهرودندان به‌طور شفاف در اختیار آن‌ها نبوده و هر پاسخی به شهروند داده شود، دارای پیامدهای حقوقی است.

او افزود: نمی‌توان منکر اقدام‌های بسیاری شد که کاربران اجرایی سامانه ۱۳۷ در بخش‌های مختلف، به ویژه مناطق شهرداری انجام می‌دهند؛ اما براساس برخی تجارب چند سال اخیر حوزه ارتباطات مردمی شهرداری اصفهان خلأهایی وجود دارد؛ باید برای رفع آن‌ها چاره‌اندیشی می‌شد.

رفیعی با اشاره به برگزاری جامع‌ترین دوره آموزش ارتباط‌های مردمی شهرداری برای پاسخ به خلأ‌های این حوزه، اضافه کرد: در این دوره به‌صورت یکپارچه حدود ۴۰۰ کاربر اجرایی درباره الزام‌های اخلاقی، حقوقی و فنی پاسخ‌گویی به سامانه ۱۳۷ آموزش دیدند و در جریان آخرین وضعیت آن از لحاظ شفافیت و امنیت قرار می‌گیرند.

بر همین اساس، واحد آموزش اداره خدمات شهری منطقه ۱۵ با همکاری نانوائی‌های سطح منطقه، طرحی برای توزیع کیسه‌های پارچه‌ای و آموزش شهروندان به اجرا گذاشت. او با اشاره به اینکه این اقدام در راستای تحقق اهداف شهر سبز و کاهش آثار زیست محیطی صورت گرفته است، افزود: در این برنامه، کیسه‌های پارچه‌ای نان به صورت رایگان در اختیار شهروندان و نانوائیان قرار گرفت و آموزش‌های لازم درباره مزایای جایگزینی کیسه‌های پارچه‌ای با نمونه‌های پلاستیکی ارائه شد. مدیر

منطقه ۱۵ شهرداری اصفهان با بیان اینکه این طرح محدود به یک دوره نیست، اعلام کرد: برای نه‌ایندیه‌سازی این فرهنگ، برنامه‌ریزی شده است که هر ماه تعداد مشخصی کیسه پارچه‌ای بین شهروندان توزیع شود تا هم به کاهش مصرف پلاستیک کمک و هم رفتار مصرفی جامعه به سمت الگوهای پایدار حرکت کند.

نظری‌پور با دعوت از مردم برای همراهی در این طرح زیست‌محیطی تأکید کرد: حفظ محیط‌زیست بدون مشارکت مردم ممکن نیست و امیدواریم با همکاری شهروندان گام مؤثری در ارتقای کیفیت زندگی شهری و کاهش پسماند‌های پلاستیکی برداریم.

«**ابراهیم عمرانی**
مدیر مجموعه تاریخی، فرهنگی و مذهبی تخت فولاد شهرداری اصفهان

تمرکز بر میراث ناملموس و معرفی تکایای تاریخی اصفهان در قالب رویداد «تکیه‌گرد»

مدیر مجموعه تاریخی، فرهنگی و مذهبی تخت فولاد شهرداری اصفهان از تدووم اجرای برنامه‌های معرفی تکایای تاریخی این مجموعه در قالب سلسله رویداد‌های «تکیه‌گرد» خبر داد.

ابراهیم عمرانی با اشاره به رویکرد تازه مجموعه تاریخی، فرهنگی و مذهبی تخت فولاد شهرداری اصفهان در معرفی ظرفیت‌های کمتر شناخته شده تخت فولاد اظهار کرد: یکی از اهداف و رویکرد‌های اصلی ما در سال‌های اخیر این بوده است که توجه متمرکز و نظام‌مند به جزئیات، ویژگی‌ها و جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی و مذهبی مجموعه تخت فولاد داشته باشیم.

او افزود: این مجموعه که از مهم‌ترین پهنه‌های تاریخی و مذهبی اصفهان محسوب می‌شود، علاوه بر ابنیه و آثار ملموس، دارای ظرفیت‌های فراوانی در حوزه میراث ناملموس فرهنگی است که بخش مهمی از هویت تاریخی و اجتماعی اصفهان را شکل می‌دهد.

مدیر مجموعه تاریخی، فرهنگی و مذهبی تخت فولاد شهرداری اصفهان تأکید کرد: بخش چشمگیری از این میراث ارزشمند در تکایای متعدد تخت فولاد جلوه‌گر است؛ به‌گونه‌ای که امروز بیش از ۶۰ بنای آرامگاهی و تکیه تاریخی در این مجموعه وجود دارد و هریک از آن‌ها بخشی از هویت، فرهنگ و تاریخ تخت فولاد و شهر اصفهان را روایت می‌کند.

عمرانی تصریح کرد: از سال گذشته، رویکرد جدیدی در برنامه‌های فرهنگی مجموعه تخت فولاد اتخاذ شده است و بر این اساس تلاش شد که در هر فصل از سال، به معرفی و برجسته‌سازی یکی از تکایای شاخص مجموعه پرداخته شود تا از این طریق، جاذبه‌های تاریخی، مذهبی، فرهنگی و گردشگری تخت فولاد بیش از پیش به شهروندان، زائران و گردشگران داخلی و خارجی معرفی شود. او ادامه داد: در ششمین رویداد «تکیه‌گرد»، تمرکز ویژه‌ای بر تکیه سیدالراقین صورت گرفته است. این تکیه ازجمله تکایای مهم و ارزشمند تخت فولاد به‌شمار می‌رود که بناهای تاریخی آن از دوره قاجار تا دوران معاصر امتداد یافته و علاوه بر معماری چشم‌نواز، محل دفن بسیاری از مشاهیر، علما و شخصیت‌های برجسته تاریخی و فرهنگی نیز

است. مدیر مجموعه تاریخی، فرهنگی و مذهبی تخت فولاد شهرداری اصفهان خاطرنشان کرد: تکیه سیدالراقین با توجه به پیشینه تاریخی، جایگاه مذهبی و ظرفیت‌های گردشگری و گردشگران داخلی و خارجی معرفی شود. او ادامه داد: در ششمین رویداد «تکیه‌گرد»، به معرفی جامع آن پرداخته شده است.

عمرانی گفت: در این رویداد، کارشناسان حوزه تاریخ و گردشگری تخت فولاد به معرفی ابنیه، پیشینه تاریخی و آثار برجسته این تکیه پرداختند تا بازدیدکنندگان ضمن آشنایی با شخصیت‌های مدفون در این مکان، با تحولات تاریخی و معماری آن نیز آشنا شوند.

او با اشاره به زمان برگزاری این برنامه اظهار کرد: رویداد گردشگری تکیه‌گرد ویژه تکیه سیدالراقین روز بیست و دوم آبان برگزار شد و میزبان جمع زیادی از گردشگران، زائران و شهروندان علاقه‌مند به تاریخ و میراث فرهنگی اصفهان بود.

مدیر مجموعه تاریخی، فرهنگی و مذهبی تخت فولاد شهرداری اصفهان تأکید کرد: در جریان این رویداد، شرکت‌کنندگان با همراهی راهنمایان تخصصی و کارشناسان حوزه میراث، از بخش‌های مختلف تکیه بازدید کردند، با جاذبه‌های معماری و تاریخی آن آشنا شدند و فرصت یافتند دانش خود را درباره پیشینه تخت فولاد افزایش دهند.

عمرانی هدف از اجرای چنین رویداد‌هایی را ایجاد ارتباط مؤثر میان شهروندان و گردشگران با مجموعه تخت فولاد عنوان کرد و افزود: این‌گونه برنامه‌ها در حقیقت زمینه‌ساز احیای حضور دائمی و فعال گردشگران و زائران در تخت فولاد هستند و ما تلاش داریم تخت فولاد نه تنها به‌عنوان یک گورستان تاریخی، بلکه به‌عنوان یک مجموعه فرهنگی و مذهبی پویا و زنده در ذهن مردم و گردشگران جایگاه ویژه‌ای پیدا کند.

او اضافه کرد: رویداد‌های تکیه‌گرد در آینده نیز ادامه خواهند داشت و در هر ثوبت، یکی از تکایای شاخص و تأثیرگذار تخت فولاد معرفی می‌شود تا به تدریج تمام ظرفیت‌های تاریخی، مذهبی و گردشگری این گنجینه ارزشمند اصفهان به مردم و گردشگران شناسانده شود.

صفحه‌شان زیبا

شماره ۵۲۴۰

۲۴ / ۰۸ / ۱۴۰۴

شنبه

ویراستار / عذرا دبیانی

«**سعید ابراهیمی**
معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان

شهر هوشمند بدون مشارکت شهروندان شکل نمی‌گیرد

معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان با تأکید بر اهمیت مشارکت شهروندان در تحقق شهر هوشمند گفت: توسعه پروژه‌های محله‌محور، ارائه خدمات غیرحضوری و بهره‌گیری از هوش مصنوعی در مدیریت شهری تنها زمانی مؤثر خواهد بود که شهروندان در طراحی، نظارت و پیاده‌سازی این پروژه‌ها نقش داشته باشند. سعید ابراهیمی اظهار کرد: تحقق شهر هوشمند مستلزمی از طریق طراحی و توسعه پروژه‌های مبتنی بر مشارکت شهروندان، همچنین توسعه زیرساخت‌ها و شبکه‌های تعاملی به ویژه در سطح محله‌محوری و هدف هم‌آفرینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهردار اصفهان افزود: ارائه کامل خدمات شناسایی شده به‌صورت الکترونیکی و غیرحضوری به ذی‌نفعان، ارائه خدمات مبتنی بر هوش مصنوعی ویژه خدمات دارای ظرفیت ارائه خدمات و خدمات‌رسانی بر تصمیم‌گیری براساس شش‌گانه پائینی و انجام نیازسنجی دقیق پروژه‌های مورد نیاز مردم بوده است. معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه ان

بازار ۳۷ میلیارد دلاری کویت، مقصد جدید کالای ایرانی

بازار ۳۷ میلیارد دلاری کویت پس از ۱۲ سال وقفه و با امضای توافقات در پنج محور، می‌تواند به مقصد تازه و مهمی برای صادرات کالاهای ایرانی تبدیل شود.

به گزارش مهر، کویت با جمعیتی حدود ۴۰۴ میلیون نفر، سالانه بیش از ۳۷ میلیارد دلار کالا از کشورهای مختلف وارد می‌کند. مواد غذایی، مصالح ساختمانی، تجهیزات صنعتی، دارو، تجهیزات پزشکی و قطعات خودرو از جمله مهم‌ترین اقلام وارداتی این کشور به شمار می‌روند. نزدیکی جغرافیایی بنادر جنوبی ایران از جمله آبادان و خرمشهر به کویت و وجود مسیر زمینی از طریق شلمچه، مزیتی مهم برای توسعه صادرات ایران به این کشور محسوب می‌شود.

با فعال شدن مسیرهای ترانزیتی زمینی از طریق عراق و افزایش ظرفیت حمل‌ونقل دریایی، ایران می‌تواند سهم قابل توجهی از بازار کویت را به خود اختصاص دهد. بر اساس برآورد کارشناسان، در صورت فراهم شدن زمینه، دستیابی به حجم دو میلیارد دلار تجارت دو جانبه میان دو کشور در آینده‌ای نزدیک هدفی واقع‌بینانه و دست‌یافتنی است. در همین راستا بررسی آمارهای تجاری نشان می‌دهد روابط اقتصادی ایران و کویت در سال‌های اخیر روندی متغیر اما رو به رشد داشته است. میزان صادرات ایران به کویت در سال ۱۴۰۰ حدود ۳۰۵ میلیون تن بود که در سال ۱۴۰۱ به ۵۰۵ میلیون تن افزایش یافت. در سال ۱۴۰۲ این رقم به ۴۰۵ میلیون تن رسید و در سال ۱۴۰۳ نیز تا کنون حدود ۴ میلیون تن ثبت شده است.

از نظر ارزش صادرات، در سال (۱۳۹۵) ۲۷ درصدی نسبت به سال قبل به ثبت رسید و در سال ۱۴۰۲ با وجود صادرات حدود ۲۰۰ میلیون دلاری، رشد ۳ درصدی محقق شد. اما در سال ۱۴۰۳ ارزش صادرات ایران به کویت به حدود ۳۰۰ میلیون دلار رسیده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۲۳ درصدی را نشان می‌دهد.

سه محصول اصلی صادراتی ایران به کویت در این سال ها شامل سیمان، سنگ گچ و محصولات فولادی واسفله‌ای بوده است. در مقابل، کالاهای وارداتی ایران از کویت شامل کتان، محصولات سرامیکی ساختمانی، جرقیتل، مولد برق، کاغذ و مقوی می‌شود.

نکته قابل توجهی این است که به گفته فعالان اقتصادی، بخشی از کالاهای ایرانی از طریق امارات به کویت صادر می‌شود و در نتیجه در آمار رسمی تجارت مستقیم میان ایران و کویت ثبت نمی‌گردد. از این رو، ارزش واقعی صادرات ایران به بازار کویت احتمالاً بیش از ارقام اعلام شده است و رقم حدود ۳۰۰ میلیون دلار بر اساس اظهارنامه‌های گمرکی رسمی مشاهده شده است.

درحاشیه

خانه‌دار شدن مستاجران در ایران رؤیایی که هر روز دورتر می‌شود

به رغم وعده‌های دولت در مهار بازار مسکن، تورم سالانه خرید و اجاره خانه همچنان بالاست و طرح‌های حمایتی مانند نهضت ملی مسکن نیز نتوانسته امید خانه‌دار شدن را در مستاجران زنده نگه دارد.

به گزارش مهر، بازار مسکن در سال‌های اخیر یکی از پرتلاطم‌ترین دوره‌های خود را تجربه می‌کند؛ قیمت خرید خانه روزبه‌روز افزایش می‌یابد و توان خرید مردم به شدت کاهش یافته است. مستأجران نیز در سایه تورم شدید اجاره‌بها، با فشار اقتصادی سنگینی مواجه‌اند. بر اساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران، تورم سالانه مسکن طی یک سال منتهی به همراه امسال ۳۶.۶ درصد بوده است؛ این در حالی است که تورم سالانه اجاره نیز به ۳۶ درصد رسیده و در بخش خدمات نگهداری و تعمیر واحدهای مسکونی نیز تورم ۴۴٫۳ درصدی ثبت شده است. این ارقام نشان می‌دهد نه تنها سیاست‌های کنترلی دولت در بازار مسکن بی‌اثر بوده، بلکه هزینه‌های اجایی مسکن نیز با شتابی بیشتر افزایش یافته است.

در حالی‌که از سال ۱۴۰۰ و همزمان با تصویب قانون «چشم تولید مسکن»، دولت وعده ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی تحت عنوان نهضت ملی طی چهار

آموزش‌های منسوخ شده!

رشته‌های مرتبط با فناوری‌های نوین در مراکز فنی و حرفه‌ای جایگاهی ندارند

سازمان فنی و حرفه‌ای از جمله در حوزه‌های روز دنیا

مانند مراقبت و زیبایی، جذابیت و طرفداری بیشتری دارند، در حالی که رشته‌های مرتبط با فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی کم طرفدارند. این وضعیت نیازمند آسیب‌شناسی است و نشان می‌دهد که چرا رشته‌های مرتبط با فناوری‌های نوین در این مراکز جایگاهی ندارند. او خاطرنشان می‌کند: همچنین، مشکلات مالی و تعرفه‌های دوره‌ها، که امسال حدود ۴۰ درصد از هزینه‌های دوره‌ها باید به سازمان واریز شود، بر هزینه‌های آموزش تأثیر گذاشته است. این موضوع، به ویژه برای مراکز خصوصی، فشار مالی ایجاد کرده است، به طوری‌که هزینه‌های دوره‌ها برای دانش آموزان و کارآموزان بالا رفته است. علاوه بر این، دهک‌بندی‌های اقتصادی برای تعیین شهریه‌ها نیز مشکلاتی دارد، زیرا در برخی موارد، افراد با دهک پایین‌تر، در دهک‌های بالاتر قرار گرفته‌اند و باید هزینه بیشتری پرداخت کنند، که این امر ممکن است مانع شرکت آن‌ها در دوره‌های آموزشی شود.

■ **سرفصل‌ها** نیز به بازنگری جدی دارد
رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ایران بیان می‌کند: سرفصل دوره‌های سازمان فنی حرفه‌ای نیاز به یک بازنگری جدی جهت انطباق با پیشرفت‌ها و آموزش‌های روز دنیا دارند به ویژه در حوزه مشاغل نو ظهور و مشاغلی که به هوش مصنوعی و اینترنت اشیا سرکود ما دارند و اگر این اقدام صورت نگیرد ما شاهد ورشکستگی آموزشی درسازمان فنی و حرفه‌ای خواهیم بود. او تأکید می‌کند: سازمان فنی حرفه‌ای می‌تواند آموزش‌های گذشته را هم حفظ کند و در کنارش نیازهای آموزشی جدید را هم در نظر بگیرند و استاندارد سازی‌ها را انجام دهد تا با مهارت‌های روز دنیا همگام شود.

■ **نظارتی‌روی سازمان فنی حرفه‌ای نیست**
گلیور بیان می‌کند: نظارتی روی سازمان فنی حرفه‌ای کشور نیست. بازرس‌های ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی باید گزارش بدهند که این مراکز چه میزان راندمان داشته‌اند و چه نقاط ضعفی دارند و این خلأها چر تا این لحظه جبران نشده‌اند؟ چرا ما باید با جامعه آماری داشته باشیم که مهارت چندانی ندارد و سازمان فنی حرفه‌ای نتوانسته جذابیتی برای جوانان ایجاد کند تا از آموزش‌های لازم عقب نمانند.

او می‌گوید: مراکز فنی و حرفه‌ای فضای بیت‌المال هستند و باید روشنگری شود که این ترکیب هیئت امنایی که در مراکز دولتی فنی و حرفه‌ای وجود دارد چه اقدامات کارشناسی انجام داده‌اند؟ باید روشنگری شود که این سازمان‌ها به چه صورت مدیریت می‌شوند. همچنین باید مشخص شود که چند درصد از جوانان از مراکز دولتی فنی و حرفه‌ای استفاده می‌کنند؟ و راندمان مراکز خصوصی فنی و

آموزش‌های منسوخ شده!

رشته‌های مرتبط با فناوری‌های نوین در مراکز فنی و حرفه‌ای جایگاهی ندارند

حرفه‌ای به چه میزان است؟

■ **سازمان فنی و حرفه‌ای** با نمایندگان جامعه کارگری مشورت کند

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ایران تصریح می‌کند: باید سازمان فنی و حرفه‌ای با نمایندگان جامعه کارگری مشورت کند و جلساتی گذاشته شود که به رشته‌ای برای ارتقای مهارت‌های کارگران مورد نیاز است؟ از سوی دیگر در این جلسات ما هم در جریان مشکلات و چالش‌های سازمان فنی و حرفه‌ای قرار می‌گیریم تا در فضاهای تصمیم‌گیری دولت و مجلس بتوانیم درباره این چالش‌ها گفت و گو و رایزنی کنیم. متأسفانه تا این لحظه ما حتی یک جلسه هم با رئیس سازمان فنی حرفه‌ای نداشته‌یم و این درحالی است که انجمن‌های صنفی کارگران مطالبه اصلی این آموزش‌ها هستند. گلیور عنوان می‌کند: صدها انجمن صنفی در سراسر کشور در حوزه خدمات، در حوزه صنعت و... کشور مشغول به کار هستند که هر کدام به نوعی برای افزایش مهارت خودشان و بروز شدن مهارت‌ها نیاز به آموزش‌های بروز سازمان فنی حرفه‌ای دارند که با قیمت‌های مناسب و حتی رایگان بتوانند به ارتقای مهارت کارگران کمک کنند. ما برای ارائه هرگونه کمکی که به استفاده از ظرفیت مفید تشکل‌های کارگری در راستای ارتقای نقش‌ها و وظایف قانونی این سازمان کمک می‌کند اعلام آمادگی می‌کنیم.

■ **سه جانبه‌گرایی واقعی** باید اتفاق بیفتد

او ادامه می‌دهد: سه جانبه‌گرایی واقعی باید اتفاق بیفتد یعنی تصمیمات بر اساس توافقات نمایندگان کارگری، نمایندگان کارفرمایی و دولتی انجام بشود. کم توجهی به ظرفیت‌های جامعه کارگری، منجر به

عدم بهره‌برداری مناسب از توانمندی‌های آن‌ها در بهبود وضعیت سازمان فنی و حرفه‌ای می‌شود، در حالی که این سازمان باید نقش پیشرو در مهارت‌افزایی جامعه ایفا کند. جامعه جوان کشور، که حدود ۳۰ درصد جمعیت را تشکیل می‌دهد، از نظر مهارتی ضف دارد؛ زیرا بسیاری از جوانان نه آموزش کافی دیده‌اند و نه مهارت لازم را دارند. گلیور می‌افزاید: این وضعیت نشان دهنده نبود جذابیت در دوره‌های آموزشی ارائه شده توسط سازمان فنی و حرفه‌ای است و نیازمند بازنگری، تجدیدنظر و احیای مجدد این دوره‌ها است.

در نتیجه، ضعف در ساختار تصمیم‌گیری و کم توجهی به نیازهای جامعه، زنگ خطری است که باید جدی گرفته شود تا بتوان به بهبود وضعیت مهارت‌آموزی و اشتغال‌زایی جامعه دست یافت. حتی اگر که ما درخواست بکنیم که ما می‌خواهیم به سازمان فنی و حرفه‌ای کمک بکنیم باز هم لیکی از سوی این سازمان نمی‌شویم.

سیاست

صفهان زیبا

ویراستار و دبیر صفحه / پگاه قاهری

امام جمعه موقت اصفهان با اشاره به در پیش بودن روز اصفهان و حماسه ایثار مردم در بیست و پنجم آبان گفت: باید فرهنگ ایثار و شهادت را زنده نگه داریم، دشمنان اسلام نمی‌دانند که شهادت، ایثار و حماسه یک مکتب است و قابل تقلید و ساختگی نیست. حجت الاسلام سید احمد محمودی روز گذشته با تأکید بر لزوم پابندیی به تقوا و رعایت اصول دینی در عرصه فردی و اجتماعی در خطبه‌های عبادی سیاسی نماز جمعه اصفهان اظهار کرد: در خطبه‌های قبلی در راستای سفارش به تقوای الهی در ارتباط با «ورع» و «پارسایی» مطالبی را عرض کردم.

فرهنگ ایثار و

این دو واژه ارتباط تنگاتنگی دارند و با یکدیگر مرتبط هستند. وی افزود: امام علی (ع) می‌فرمایند ورع با تقوا گره خورده است و عمل بدون تقوا مورد قبول نیست، رفتار بدون ورع و پارسایی نیز همین‌گونه است. امام جمعه موقت اصفهان گفت: می‌دانید که ورع و پارسایی آفت‌هایی هم دارد، امیرالمؤمنین (ع) می‌فرمایند یکی از آفت‌هایی که ورع و پارسایی را تهدید می‌کند، نداشتن قناعت و مدیریت مصرف است. در دوره کنونی، رعایت این موضوع یک الزام است و دستورات دینی به ما نشان می‌دهد که در مقابل نعمت‌های الهی باید مدیریت مصرف داشته باشیم و اسراف نکنیم. در آیات قرآن، دین و کلام مصومین (ع) و پیامبران به وفور بر این موضوع تأکید شده است. محمودی خاطرنشان کرد: این مسئله تنها مربوط به خوراک نیست، بلکه در تمام عرصه‌های زندگی باید با قناعت و توجه به مصرف رفتار کنیم؛ به ویژه در این دوران که با کم‌بارشی روبه‌رو هستیم، باید بیشتر توجه داشته باشیم، در آموزه‌های دینی، «مصرف کنی» و «مصرف کنی»، هر دو مطرح شده است و بسیاری تصور می‌کنند قناعت یعنی مصرف کم، درحالی‌که مسئله اصلی «مصرف کنی» است و دین، مدیریت مصرف را به ما آموزش داده است.

تکلیف قانون تعاون

مشخص کنبر

به نظر می‌رسد به رغم وعده‌های مکرر برای اصلاح قانون دولت و مجلس عزم جدی برای این موضوع ندارند

دولت و مجلس و نبود اقدامات لازم در این حوزه با چالش‌ها و نارضایتی‌هایی از سوی کارگزاران این حوزه، مواجه شده‌اند. از طرفی شرکت‌های تعاونی که طبق اصل ۴۴ قانون اساسی می‌بایست، سهم مهم و معناداری در تولید و اشتغال کشور داشته باشند و با تکیه بر مشارکت و سرمایه اجتماعی، جای خالی بخش خصوصی و دولتی را پر کنند، اما در عمل، سهم تعاونی‌ها از اقتصاد کشور کمتر از ۷ درصد ماند و فعالان و کارگزاران این بخش، همواره از کمبود حمایت‌های قانونی گلایه‌دارند. در همین راستا دولت‌های مختلف بارها وعده تحول قانون تعاون را داده‌اند. ■

■ **علت اصلی** تعلل در اصلاح قانون تعاونی‌ها، تغییر دولت‌ها می‌باشد

نخستین بار، لایحه اصلاح قانون تعاون در سال ۹۵ مطرح

ایران در جهان

اختلاف در تل‌آویو بر سر بودجه اضافی برای مقابله با ایران

رژیم صهیونیستی، موشک‌ها و پهپادهای ایرانی قادر به عبور از پدافند هوایی چندلایه رژیم صهیونیستی و وارد آوردن آسیب‌های گسترده به زیرساخت‌های نظامی و امنیتی این رژیم بود. پایگاه خبری کالکلیست با ادعای این که ایران در پی جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی «در حال شتاب بخشیدن به تقویت ساختار نظامی خود، گسترش خرید‌ها از چین و سایر کشورها، انجام دادن آزمایش‌های گسترده و افزایش تولید موشک‌های بالیستیک خود است»، نوشت: این درخواست تقریباً ۶ ماه پس از «جنگ ۱۲ روزه» مطرح می‌شود که در طی آن اسرائیل و آمریکا تاسیسات هسته‌ای ایران را مورد حمله قرار داده و به زیرساخت‌های تولید و شلیک موشک‌های بالیستیک آن آسیب زدند.

در مجموع، بودجه پیشنهادی وزارت جنگ رژیم صهیونیستی برای سال ۲۰۲۶ به ۱۴۴ میلیارد شیکل (۳۴٫۷ میلیارد دلار) می‌رسد. بر اساس اعلام این وزارتخانه، حدود ۱۰۰ میلیارد شیکل (۳۲ میلیارد دلار) از کل این مبلغ نشان دهنده «بودجه پایه» است که امور از پیش

در حالی که وزارت جنگ رژیم صهیونیستی با ادعای «تهدید فزاینده از سوی ایران»، درخواست تأمین بودجه اضافی برای تقویت آمادگی نظامی این رژیم را مطرح کرده، وزارت دارایی با این استدلال که ارتش و وزارت جنگ میل به هزینه‌کرد اسراف‌کارانه دارند، مانع از تأمین مالی قراردادهای کلان تسلیحاتی شده است. به گزارش ایسنا، وزارت جنگ رژیم صهیونیست خواستار بودجه اضافی ۷ میلیارد شیکل (معادل حدود ۲۰۲ میلیارد دلار) را برای تقویت آمادگی رژیم صهیونیستی در برابر تهدیدات فزاینده ایران شده است. رژیم صهیونیستی در ۲۳ خرداد حملات متجاوزانه به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی ایران را آغاز کرد. در طی این حملات تاسیسات اتمی، مراکز نظامی، اماکن غیرنظامی، از جمله محله‌های مسکونی، مراکز درمانی، همچنین زندان اوین در تهران هدف قرار گرفت. حملات متجاوزانه رژیم صهیونیستی ۱۰۶۲ شهید برجای گذاشت. ایران طی معیات وعده صادق ۳ اماکن معین راهبردی و امنیتی رژیم صهیونیستی را هدف قرار داد که طبق گزارش‌ها، به رغم سانسور شدید و سازمان‌یافته

راه پیش دارند و نه راه پس. تأخیرهای طولانی، عدم بازگشت سریع آورده‌ها و ابهام در تحویل پروژه‌ها، موجب کاهش اعتماد عمومی به طرح‌های حمایتی دولت شده و بسیاری از شهروندان دیگر آمیدی به خانه‌دار شدن از مسیر دولتی ندارند.

شهادت باید در جامعه حفظ شود

وی تأکید کرد: اگر فرض کنید از دریایی می خواهید وضو بگیرید و آبی که از وضو می ریزد دوباره به دریا بازمی گردد و چیزی از آن کم نمی شود، باین حال شما حق ندارید سه مرتبه دست و صورت را بشویید؛ وضو باطل می شود، زیرا از اعتدال خارج شده اید. این به ما تفهیم می کند که باید مدیریت مصرف داشته باشیم، حتی اگر وفور نعمت و وجود داشته باشد. نعمت های الهی باید مدیریت شوند تا در رسیدن به کمالات معنوی و زندگی دنیوی و اخروی از آن ها استفاده کنیم. امام جمعه موقت اصفهان در خطبه دوم خود اظهار کرد: در این هفته مناسبت متعددی داریم و فرصت کافی نیست که همه را بازگو کنیم؛ اما در این هفته، ۲۴ آبان، سالروز رحلت علامه بزرگوار، علامه طباطبایی است که کتاب تفسیر ایشان، شیعه را در میان مفسران به عظمت رساند، یکی از بزرگان دینی می گفت: «هرگاه این کتاب کنار ما باشد، خود را از سایر تفاسیر بی نیاز می بینم.» و علامه طباطبایی شاگردان بسیاری تربیت کرد. محمودی افزود: معجزه پیامبر اسلام (ص) کتاب است؛ زیرا کتاب تاریخ مصرف ندارد، در هر جامعه ای تمدن ساز است و آگاهی می دهد. خداوند معجزه پیامبر را کتاب قرار داد. مقام معظم رهبری نیز تعبیرات فراوانی درباره کتاب دارند و می فرمایند یکی

قوانین هارا بداند!

قانون تعاون بارند

شد، اما هر بار به دلایل گوناگون نظیر اختلاف میان دولت و اتاق تعاون، پیچیدگی ساختارها و گاهی هم اصرار دولت بر مدیریت دولتی، این تلاش ها به نتیجه نرسید و لایحه بین دولت، مجلس و نهادهای تخصصی در رفت و برگشت باقی ماند. در سال های اخیر نیز، با اوج گیری مطالبات مردمی برای استقلال اقتصادی وشفافیت بیشتر و از سوی دیگر، سرعت پیشرفت تحولات اقتصادی و فناوری در عرصه جهانی و وارد شدن دانش بنیان ها و استارت آپ ها به چرخه تعاونی ها، به کارگیری قوانین و مدل های قدیمی توسعه دیگر کار ساز نیست؛ بلکه این امر، نیازمند قوانین به روز و کارآمد می باشد، تا بتواند به نقش مؤثر و حیات مند خود در توسعه اقتصادی و عدالت اجتماعی ادامه دهد. باین حال تغییر دولت ها و به دنبال آن، تغییرات و اصلاحاتی که هر کدام از دولت ها خواستار انجام آن بوده اند، باعث شده تا لایحه تعاونی ها در رفت و برگشت مجلس باقی بماند و اقدام لازم در این خصوص، صورت نگیرد. شرایطی که به مثابه چالشی

از بزرگ ترین گنجینه های بشر کتاب است؛ عصاره آن کتاب است و کتاب غذای روح به شمار می آید. بنابراین باید کتاب و کتاب خوانی را به ویژه در نسل جوان ترویج دهیم. وی خاطرنشان کرد: اگر ملتی از کتاب و کتاب خوانی فاصله بگیرد، دشمن از همین نقطه نفوذ می کند. کتاب باید خوراک معنوی و علمی باشد و امیدواریم نویسندگان ما در این مسیر تلاش کنند. سرآمد تمام کتاب ها قرآن کریم است که باید خوانده شود و درباره آن تدبر صورت گیرد. امام جمعه موقت اصفهان تصریح کرد: بیست و پنجم آبان، روز اصفهان است و به تعبیری می توان گفت روز استان اصفهان است. استان اصفهان در عملیات محرم بیش از هزار شهید تقدیم انقلاب کرد و در یک روز، مردم عزیز* ۳۷ شهید را تشییع کردند. وی افزود: رهبر معظم انقلاب در سالگرد آن روز فرمودند مردم اصفهان در یک روز پیکر* ۳۷۰ شهید را تشییع کردند و خم به ابرو نیاوردند. در همان روز نیز اعزام داشتند و پشتیبانی می کردند. نباید بگذاریم این روز از ذهن مردم پاک شود. امام جمعه موقت اصفهان تأکید کرد: باید فرهنگ ایثار و شهادت را زنده نگه داریم. دشمنان اسلام نمی دانند که شهادت، ایثار و حماسه یک مکتب است و قابل تقلید و ساختگی نیست.

قوانین هارا بداند!

مهم برای قانون تعاونی ها به شمار می رود و منابع زیادی را نیز در این مسیر ایجاد کرده است. در نهایت اگر این قانون، درگیر تغییر دولت های مختلف نباشد و از طرفی، قوانین به روز و کارآمدی برای آن وضع شود، بسیاری از منابع و چالش هایی که بر سر راه تعاونی ها وجود دارد، رفع می شود و در نتیجه آن، شاهد شکوفایی و پیشرفت بیشتری در این بخش خواهیم بود. مهدی طهمانی، نماینده مردم اصفهان و نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در گفت وگوبا اصفهان زیبا» می گوید: «مسئله معطل ماندن قانون تعاونی ها و عدم بازنگری در آن، تنها متوجه مجلس نیست، با تغییر دولت ها، معمولاً این اتفاق می افتد که دولتی لایحه ای را به مجلس می فرستد، اما دولت بعدی نظرات متفاوتی درباره همان لایحه دارد و خواستار اصلاحات در آن می شود. در چنین شرایطی، قبل از آنکه دولت جدید نسخه اصلاحی را به مجلس ارائه دهد، دولت تغییر می کند و اقدامات لازم انجام نمی شود؛ بنابراین، این رفت و برگشت لایحه بین دولت ها و مجلس است که باعث معطل ماندن قانون تعاونی ها شده است. به عبارت دیگر، این طور نیست که قانون صرفا به دلیل تعامل مجلس با تکلیف مانده باشد یا دولت هیچ لایحه ای ارسال نکرده باشد. اما اگر دولت لایحه ای به مجلس ارئه دهد و مراحل ثبت و ارجاع آن تکمیل شده باشد، باید پس از آن پیگیری های لازم صورت گیرد تا فرآیند به دراز نکشد. در مجموع، تغییر پیاپی دولت ها، علت اصلی تأخیر در تصویب قانون تعاونی هاست.» طهمانی در پاسخ به این پرسش که مجلس چه اقداماتی درباره اصلاح قانون تعاونی ها انجام داده، ادامه می دهد: «وقتی دولت ها لایحه ای را به مجلس می فرستند، معمولاً یک کمیسیون اصلی و یک یا دو کمیسیون فرعی ارجاع داده می شود. در کمیسیون ها بررسی های لازم انجام می گیرد تا مشخص شود، چه بخش هایی از قانون نیاز به تغییر یا اصلاح دارد و چه میزان کار کارشناسی باید روی آن صورت بگیرد. در خصوص قانون تعاونی ها هم بنده، اطلاع دقیقی از جزئیات این فرآیند ندارم، ولی احتمالاً لایحه به کمیسیون اقتصادی ارجاع داده نشده و اگر هم ارجاع شده باشد، قطعاً به کمیسیون اجتماعی رفته است.»

■ **قانون تعاونی ها باید متناسب با پیشرفت تحولات اقتصادی باشد**
نماینده مردم اصفهان، همچنین در خصوص اینکه قانون اصلاحی تعاونی ها باید چه ساز و کارهایی داشته باشد که با نیازهای روز اقتصادی و فناوری های نوظهور همخوانی داشته باشد، می گوید: «در حال حاضر، تغییرات گسترده ای در اکوسیستم کسب و کارها، فعالیت های اقتصادی و کارفرایی رخ داده است. این تغییرات باید در قانون نیز منعکس شود. بدیهی است که بخش تعاونی هم از این تحولات مستثنی نبوده و در طول این سال ها، دستخوش تغییرات بسیاری شده است؛ بنابراین، باید قانون را با توجه به این تغییرات بازبینی و اصلاحات لازم را در آن اعمال کرد.»

مینا زندی

خبرنگار

سال تحصیلی جدید آغاز شده، اما در بسیاری از شهرستان های کشور، دانش آموزان هنوز موفق به دریافت واکسن یادآور پایه دهم نشده اند؛ واکسنی که ارائه برگه تزریق آن از شروط اصلی حضور در مدارس است. نبود این واکسن، خانواده ها و مدارس را با سردرگمی مواجه کرده و نگرانی ها تا تأخیر در روند آموزش و احتمال شیوع بیماری های واگیردار افزایش یافته است ■

پیگیری رسانه ها از وضعیت واکسن در استان های مختلف از اصفهان و مازندران گرفته تا شهرهایی چون بندرعباس، شیراز، مشهد، رشت و سمنجان، نشان می دهد که بسیاری از مراکز بهداشت همچنان با کمبود جدی این واکسن مواجه اند. پاسخ واحدهای بهداشتی به خانواده ها نیز تقریباً یکسان است: «واکسن هنوز از تهران ارسال نشده است.» این در حالی است که در سال های گذشته، روند توزیع واکسن به صورت منظم و بدون مشکل انجام می شد و خانواده ها می توانستند به راحتی فرزندان خود را واکسینه کنند.

■ **چرا واکسن با کمبود مواجه شد؟**
قباد مرادی، رئیس مرکز مدیریت بیماری های واگیر وزارت بهداشت، درباره علل این وضعیت به رسانه ها می گوید: «برخلاف ادعای برخی که می گویند تحریم ها بر دارو و مواد غذایی تأثیری ندارد، واقعیت چیز دیگری است. در سال های گذشته واردات واکسن ها بدون دشواری انجام می شد، اما اکنون انتقال، حمل و نقل و تأمین آن ها در مبادی ورودی کشور با موانع متعددی روبه رو شده است. تحریم ها عامل اصلی این کمبود بوده اند و حالا نیز تشدید تنش های بین المللی، از جمله تجربه جنگ ۱۲ روزه و فعال شدن مکانیسم ماشه، شرایط را بحرانی تر کرده است.» واکسن یادآور پایه دهم که معمولاً در سن ۱۵ سالگی تزریق می شود، یکی از واکسن های ضروری در برنامه ایمن سازی نوجوانان به شمار می آید و برای پیشگیری از بیماری هایی مانند دیفتری، کزاز و سیاه سرفه کاربرد دارد. تزریق به موقع این واکسن، نقشی کلیدی در تقویت سیستم ایمنی بدن دانش آموزان و حفظ سلامت عمومی جامعه دارد. این واکسن هر سال و به صورت رایگان در خانه های بهداشت تزریق می شد، حالا اما گزارش ها و گلیه های برخی از خانواده ها حاکی از

«یادآور» از یاد رفت!

بسیاری از دانش آموزان پایه دهم واکسن یادآور دریافت نکرده اند و این مسئله باعث نگرانی خانواده ها شده است

این است که بسیاری از دانش آموزان به دلیل کمبود این واکسن نتوانسته اند، امسال آن را تزریق کنند. تزریق نکردن این واکسن می تواند منجر به افزایش احتمال ابتلا به بیماری های عفونی و گاه کشنده شود. همچنین انجام ندادن واکسیناسیون ممکن است موجب گسترش بیماری ها در سطح مدارس و جامعه شود. به همین دلیل، تزریق واکسن کلاس دهم نه تنها برای سلامت فردی بلکه برای حفظ ایمنی جمعی ضرورت دارد. رضا فدایی، مسئول بیماری های واگیردار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، در گفت وگو با «اصفهان زیبا» از ادامه وضعیت کمبود واکسن یادآور خبر می دهد و می گوید: «حدود ۶ ماه است که در سطح کشور و از جمله استان اصفهان، با کمبود واکسن توأم برای تزریق به دانش آموزان پایه دهمی مواجه هستیم.» او می افزاید: «این کمبود، نگرانی خانواده ها و مدارس را افزایش داده و باعث شده برخی مدارس برای شروع سال تحصیلی با چالش روبه رو شوند.»

■ **واردات و تولید داخلی ناکافی است**
به گفته فدایی، علت اصلی کمبود واکسن، مشکلات واردات و تولید داخلی ناکافی است. او توضیح می دهد: «جزئیات دقیق این موضوع را باید از وزارت بهداشت جویا شد، اما بخشی از کمبود تاکنون جبران شده است، هرچند هنوز به طور کامل رفع نشده است.» مسئول مرکز بهداشت اصفهان همچنین خاطرنشان می کند: «در شرایط فعلی، توزیع واکسن میان مدارس به صورت یکسان انجام می شود و در دوره های کمبود، اولویت تزریق با گروه های پرخطر است.»

او می گوید: «در ایام کمبود، مدارس باردار و بیماران بستری در بیمارستان ها در اولویت دریافت واکسن قرار گرفتند تا خدمات حیاتی آن ها دچار وقفه نشود.»

■ **تزریق نکردن واکسن نگران کننده است؟**
تأخیر در واکسیناسیون دانش آموزان می تواند پیامدهای جدی برای سلامت جامعه داشته باشد. واکسن های یادآور نه تنها از ابتلای فرد جلوگیری می کنند، بلکه به کاهش انتشار بیماری ها در محیط مدرسه و خانواده نیز کمک می کنند. در صورتی که دانش آموزان بدون دریافت این واکسن در مدارس حضور یابند، احتمال شیوع بیماری های واگیردار در میان جمعیت نوجوانان و حتی خانواده ها افزایش می یابد. در این میان، برخی والدین از نگرانی های خود در این باره سخن می گویند و ابراز می کنند که با شروع سال تحصیلی، ترس از محرومیت فرزندانشان از کلاس های درس و محدودیت در فعالیت های مدرسه، فشار روانی قابل توجهی بر آن ها وارد کرده است. مسئولان آموزش و پرورش نیز در پی تماس های متعدد با وزارت بهداشت، تلاش می کنند تا راهکاری برای مدیریت وضعیت ارائه دهند و اطمینان دهند که دانش آموزان بتوانند ثبت نام و حضور در کلاس ها را بدون مشکل ادامه دهند، اما این تنها راه حل موقت است و نیاز به تأمین واکسن در کوتاه ترین زمان ممکن همچنان باقی است.

■ **آیا واکسن تأمین می شود؟**
بر اساس اعلام وزارت بهداشت، برنامه ریزی برای جبران کمبود واکسن و توزیع آن در سراسر کشور در حال انجام است و پیش بینی می شود طی هفته های آینده، دانش آموزان پایه دهم بتوانند واکسیناسیون خود را تکمیل کنند. با این حال، تجربه امسال نشان می دهد که حتی در برنامه های بهداشتی منظم، فشارهای خارجی و مشکلات واردات می توانند تأثیر مستقیم بر سلامت عمومی جامعه داشته باشند و نیاز به استراتژی های جایگزین و افزایش تولید داخلی واکسن را بیش ازپیش ضروری کنند.

حدود ۶ ماه است که در سطح کشور و از جمله استان اصفهان، با کمبود واکسن یادآور پایه دهمی مواجه هستیم

جامعه

۵

صفحه زیبا

شماره ۵۲۴۰

۲۴ / ۰۸ / ۱۴۰۴

شنبه

ویراستار و دبیر صفحه / لیلا مقیمی

میزخبر

باتمام ظرفیت به دنبال اجرای پزشک خانواده هستیم

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأکید کرد: باتمام ظرفیت و با در نظر گرفتن مصالح و منابع به دنبال اجرای پزشک خانواده و نظام ارجاع هستیم.

محمدرضا ظفرقندی بیان کرد: اقدامات در راستای کاهش پرداخت از جیب به مردم از قبیل کاهش فرانشیز دهک های ۱ تا ۵، رایگان شدن خدمات بستری دهک های ۱ تا ۳، روستاییان، عشایر و شهرهای زیر ۲ هزار نفر و بیماران سرطانی همه به صورت رایگان انجام می شود. وی در ادامه اظهار کرد: حمایت از اقشار آسیب پذیر و پرداخت ما به تفاوت هزینه دارو، تجهیزات و خدمات فاقد پوشش برای مددجویان کمته امداد، بهزیستی رزمندگان موثر و زنان سرپرست خانوار از دیگر اقدامات انجام شده است. افزایش ۵۰ درصدی اعتبار صندوق بیماران خاص و صعب العلاج و حرکت در راستای استقلال برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع از دیگر گام های برداشته شده است.

وزیر بهداشت و درمان در ادامه تصریح کرد: همکاران می دانند که برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع در برنامه های قبلی تکرار شده اما اجرایی نشده است. / **اینا**

■

سامانه پنجره واحد خدمات حمایتی زنان رونمایی می شود

معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده با اشاره به اهتمام دولت برای حمایت از زنان سرپرست خانوار گفت: سامانه پنجره واحد خدمات حمایتی در حال آزمایش نهایی است و به زودی رونمایی و راه اندازی خواهد شد.

زهره بهروز آذر اظهار کرد: طبق برنامه هفتم معاون امور زنان و خانواده در چهار حکم به عنوان متولی و ۶ در حکم در جایگاه همکار و ناظر ایفای نقش دارد. بهروز آذر افزود: در موضوع ماده ۸۰ که شاخص های وضعیت زنان بود شاخص ها احصا شده و اطلس در حال تدوین است اما دغدغه بسیار مهم ما اجرای بند الف ماده ۸۰ موضوع بازار آرایی است که قانون گذار با درک صحیحی از نقش زنان بر این نکته تأکید کرده که موضوع ارتقای ساختار زنان و بازار آرایشی شکایات حوزه زنان انجام شود. معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده در بخش دیگری از سخنانش اظهار کرد: چالشی که اکنون در این حوزه داریم با وجود اینکه تمامی قوانین احصا و به سازمان اداری استخدامی داده شده اما با توجه به اینکه تعارضی با ماده ۱۰۵ برنامه هفتم دارد. این مسیر تا حدودی کند پیش می رود. / **اینا**

اجرای طرح تربیت دیجیتال در ۱۱ استان کشور

زندگی نوجوانان شده است.

باین حال، این فضا نیز مانند هر فضای دیگری، مخاطرات خاص خود را دارد. ما معتقدیم که پیشگیری از این مخاطرات، نیازمند آموزش و آگاه سازی نوجوانان و والدین است. / **مهـر**

اشاره به همکاری دستگاه های مختلف در اجرای این طرح، گفت: سازمان بهزیستی به عنوان متولی اصلی اجرای این طرح، با دستگاه هایی مانند آموزش و پرورش، شورای عالی فضای مجازی، پلیس فتا و قوه قضائیه همکاری نزدیکی دارد. این همکاری ها به ما کمک می کند تا بتوانیم برنامه های آموزشی و پیشگیرانه خود را به صورت مؤثرتری اجرا کنیم. اسدی در ادامه، به برخی از برنامه های آموزشی که در طرح تربیت دیجیتال ارائه می شود، اشاره کرد و گفت: در این طرح، نوجوانان با مفاهیمی مانند امنیت سایبری، حریم خصوصی، و اخلاق در فضای مجازی آشنا می شوند. همچنین، والدین نیز آموزش هایی در زمینه سبک های صحیح فرزند پروری، ارتباط مؤثر با نوجوانان، و نظارت بر فعالیت های دیجیتال فرزندان خود دریافت می کنند و ی تأکید کرد: هدف ما از اجرای این طرح، تنها ارائه آموزش ها نیست، بلکه ما تلاش می کنیم تا نوجوانان و والدین بتوانند مهارت های آموخته شده را در عمل نیز به کار گیرند. به همین دلیل، در کنار آموزش های تئوری، برنامه های عملی و کارگاهی

معاون پیشگیری از آسیب های اجتماعی در سازمان بهزیستی از اجرای طرح تربیت دیجیتال در ۱۱ استان کشور خبر داد. عبدالرضا اسدی به تشریح طرح تربیت دیجیتال پرداخت. این طرح که امسال برای اولین بار در کشور اجرا می شود، باهدف ارتقای مهارت های دیجیتال و پیشگیری از مخاطرات فضای مجازی برای نوجوانان طراحی شده است. وی، بر اهمیت ارتباط مؤثر بین والدین و نوجوانان در فضای دیجیتال تأکید کرد و گفت: در این طرح، ما نه تنها به نوجوانان، بلکه به والدین آنها نیز آموزش های لازم را ارائه می دهیم تا بتوانند با سبک های صحیح فرزند پروری، نوجوانان را در برابر مخاطرات دیجیتال محافظت کنند. اسدی افزود: طرح تربیت دیجیتال قرار است ۸ هزار نفر از نوجوانان و والدین آنها را تحت پوشش قرار دهد. این طرح در واقع یک برنامه جامع است که در آن، نوجوانان و والدین با انواع مخاطرات دیجیتال آشنا می شوند و راهبردهای پیشگیری از این مخاطرات را فرامی گیرند. معاون پیشگیری از آسیب های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور، با

کلیه کرده و تصویب شده توسط وزارت دارایی رایوشش می هد. وزارت جنگ درخواست ۳۷ میلیارد شیکل (۱۱.۵ میلیارد دلار) اضافی برای «اعتبارات اضافی درخواستی برای نیروی ذخیره» رادار که شامل استخدام ده ها هزار سرباز ذخیره در تمامی بخش ها در سال آینده می شود. بر اساس اعلام این وزارتخانه، انتظار می رود حدود ۶۰ هزار سرباز ذخیره فراخوانده شوند. اگرچه اوایل هفته گذشته نمایندگان اداره کل منابع انسانی ارتش به یک

صفهان زیبا

شماره ۵۲۴۰

۲۴ / ۰۸ / ۱۴۰۴

شنبه

دبیر صفحه / زهره قنדהاری
ویراستار / عذرا دینانی

نمایش «محرمانه»، یک اثر صحنه‌ای در ابعاد بزرگ و آیینی است که با محوریت آخرین ماه‌های زندگی و شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها، در ایام غم‌بار فاطمیه در آستان مقدس حضرت‌زینب،خواهرامام‌رضاعلیهما السلام در شهر اصفهان اجرا می‌شود. هدف اصلی این نمایش، «انتقال روایات ائمه‌معصومین علیهم‌السلام به زبان هنر» است؛ یعنی استفاده از قالب نمایش برای آگاه‌سازی، اثرگذاری برنسل نوجوان جوان و ایجاد ارتباط هنری با موضوع‌های مذهبی؛ همچنین نمایش در قالب «روحه مصور، مرثیه تصویری» طراحی شده است تا مخاطب نه‌تنها بشنود، بلکه خود را در دل یک واقعه و اتفاق تاریخی ببیندو احساس کند. شروع اجرا از ۱۳ آبان ۱۴۰۴بوده که باتوجه استقبال مردم و فعالان فرهنگی، اجرای آن تا سوم آذر تمدید شده است. ■

یک از انتخاب‌های مهم در روایت، دیدگاه راوی است؛ روایت از زبان صحابی مشهور پیامبرصلوات‌الله علیه او یاران امام علی‌علیه السلام، جناب سلمان محمدی بازگو می‌شود که ایرانی بودن او ارتباط فرهنگی بیشتری با مخاطب معاصر برقرار می‌کند. حدود ۷۰ نفر از هنرمندان استان اصفهان در این نمایش نقش آفرینی می‌کنند.

نمایش با پشتوانه «منابع معتبر شیعه و اهل سنت» طراحی شده است و بخش‌هایی از تاریخ صدر اسلام، خصوصا «روزهای پس از شهادت پیامبراعظم صلوات‌الله علیه تا شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها» را پوشش می‌دهد. ترکیب صحنه پردازی وسیع و باشکوه، جلوه‌های ویژه و فضا سازی میدانی به‌گونه‌ای است که مخاطب احساس کند در دل رویداد تاریخی حضور دارد؛ به همین مناسبت، مدیرعامل بنیاد خبریه راهبری آلاء به اتفاق عوامل نمایش میدانی «محرمانه» در یک نشست خبری با خبرنگاران، اهداف برگزاری این نمایش را تشریح کردند.

■ **هنر به‌روزترین و اثرگذارترین ابزار تبلیغ و ترویج در هر مکتبی است**

مدیرعامل بنیاد خبریه راهبری آلاء با اشاره به اینکه هنر به‌عنوان به‌روزترین و اثرگذارترین ابزار تبلیغ و ترویج در هر مکتبی مطرح است، اظهار کرد: نمایش میدانی

«محرمانه» گامی مهم در استفاده از این ظرفیت محسوب می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین علی دانی افزود: اهمیت نقش هنر در گسترش اندیشه‌های دینی بر هیچ‌کس پوشیده نیست.

او تصریح کرد: به تعبیر رهبر معظم انقلاب، هنر ماندگارتر و اثرگذارتر از سایر ابزارهاست و اگر موضوع‌های فرهنگی را به کمک هنر بیان کنیم، نتیجه بسیار پربارتر و ماندگارتر خواهد بود. متأسفانه استکبار جهانی و صهیونیسم بین‌الملل از هنر برای ترویج عقاید مائل خود استفاده می‌کند و ما نیز باید در مسیر ترویج مکتب حق‌اهل بیت‌عصمت‌وطهارت علیهم‌السلام از این ظرفیت بهره‌مند شویم.

حجت‌الاسلام والمسلمین دانی ادامه داد: فعالان فرهنگی و مذهبی در کنار مردم شب‌های گذشته در این نمایش حضور یافتند و ما را بسیار تشویق کردند و حتی علما وخبگان حوزوی، اجرای این نمایش را اقدامی ارزشمند و تأثیرگذار تلقی کرده و تبیین همان حقایق صدر اسلام دانستند. او در ادامه تصریح کرد: خاطره‌ای دارم از دوستی که پدرش جریان عاشورا را به زبان انگلیسی و در قالب یک رمان بلند نوشته بود. او قصد داشت این اثر را به فیلم تبدیل کند و از برخی کارگردانان آشنا با سینمای جهان مشورت گرفت. پاسخ آن‌ها این بود که اگر فکر می‌کنید هالیوود از این داستان‌ها بی‌خبر است، سخت در اشتباه هستید؛ زیرا آن‌ها تمام داستان‌های آیینی ما را جمع‌آوری کرده‌اند و زیبایی‌های آن‌ها را در آثار خود جای داده‌اند. مدیرعامل بنیاد خبریه راهبری آلاء اظهار کرد: این واقعیت نشان می‌دهد که سینمای غرب به‌خوبی ارزش داستان‌های دینی ما را درک و حتی آن‌ها را مصاحره کرده است؛ اما هیچ‌گاه اجازه نخواهد

«محرمانه» در حرم حضرت زینب سلام‌الله علیها

این نمایش به همت بنیاد آلاء باروایتگری سلمان محمدی تا سوم آذر برپاست

پس از شهادت پیامبرصلی‌الله علیه‌وآله وسلم تا روزهای پایانی حیات حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها می‌پردازد که با استناد به منابع معتبر شیعه و اهل سنت باآفرینی شده است. متن نمایش توسط سعید اسماعیلی نگارش و تلاش شده است در قالبی دراماتیک و آیینی، روضه‌ای مصور و تأثیرگذار از آن دوران روایت شود. او با اشاره به اینکه این اثر، نوعی روضه مصور و مرثیه تصویری است که با حمایت حاکم‌تری بنیاد آلاء و با کمترین هزینه و استفاده از امکانات موجود در حرم مطهر حضرت زینب سلام‌الله علیها با روحیه جهادی و همت جمعی عوامل تولید شده، افزود: همه آعناعی گروه، از بازیگران تا دستیاران کارگردان، از اهالی اصفهان و هنرمندان بومی هستند و حضور آن‌ها به اثر هویت ویژه‌ای می‌دهد. تهیه‌کننده نمایش میدانی آیینی «محرمانه» خاطرنشان کرد: بسیاری از کارگردانان و نویسندگانی که در دو دهه اخیر در زمینه تئاتر آیینی فعالیت داشته‌اند، در این پروژه حضور دارند؛ پیش‌ازاین هم در بیش از ۲۰ استان کشور و همچنین در شهرهای نجف اشرف، کربلای معلی و موصل کشور عراق و شهرهای حلب و دمشق کشور سوریه نمایش‌های دینی و انقلابی اجرا کرده‌اند.

آشتیانی با بیان اینکه اجرای نمایش در آستان مقدس حضرت زینب سلام‌الله علیها فرصتی معنوی است که بر کیفیت، تأثیرگذاری و غنای اثر افزوده است، خاطرنشان کرد: همراهی نهادهای فرهنگی و هیئت‌های نمایشی اصفهان در تسهیل روند تولید مؤثر بودند و این مسئله نشان داد که هم‌افزایی فرهنگی می‌تواند اتفاق‌های بزرگی رقم بزند. او اضافه کرد: این اثر، نمونه‌ای از پیوند موفق میان هنر و ایمان است و تجربه نشان داده که مخاطبان، حتی نسل نوجوان، با مواجهه هنری با روایت‌های تاریخی، تأثیر عمیق‌تری می‌پذیرند و پیام‌ها در ذهن آنان ماندگارتر می‌شود.

■ **قرارگرفتن نگاه پژوهشی و روایی در کنار نگاه نمایشی و دراماتیک**

در ادامه این نشست، سعید اسماعیلی، کارگردان نمایش میدانی «محرمانه»، درباره روند تولید و پشت صحنه این اثر گفت: بیش از یک سال است که جلسه‌های پژوهشی و گفت‌وگو درباره جزئیات تاریخی و محتوایی این نمایش ادامه دارد. از همان آغاز، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدباقر انصاری و گروهی از پژوهشگران کتابخانه تخصصی حضرت زهرا سلام‌الله علیها در کنار ما حضور داشتند و در بررسی اسناد و منابع تاریخی نقش مؤثری ایفا کردند. او گفت: در این پروژه تلاش شد تا نگاه پژوهشی و روایی در کنار نگاه نمایشی و دراماتیک قرارگیرد.

■ **حدود ۷۰ نفر از هنرمندان استان اصفهان در این نمایش نقش آفرینی می‌کنند. نمایش با پشتوانه «منابع معتبر شیعه و اهل سنت» طراحی شده است و بخش‌هایی از تاریخ صدر اسلام، خصوصا «روزهای پس از شهادت پیامبر اعظم صلوات‌الله علیه تا شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام‌الله علیها» را پوشش می‌دهد. ترکیب صحنه پردازی وسیع و باشکوه، جلوه‌های ویژه و فضا سازی میدانی به‌گونه‌ای است که مخاطب احساس کند در دل رویداد تاریخی حضور دارد؛ به همین مناسبت، مدیرعامل بنیاد خبریه راهبری آلاء به اتفاق عوامل نمایش میدانی «محرمانه» در یک نشست خبری با خبرنگاران، اهداف برگزاری این نمایش را تشریح کردند.**

■ **استقبال خوب مردم از اجرای نمایش**

در ادامه این نشست، هادی آشتیانی، تهیه‌کننده نمایش میدانی «محرمانه»، با تشریح روند شکل‌گیری و اجرای اثر تصریح کرد: برنامه‌ریزی و اجرای این نمایش از مدت‌ها پیش آغاز شد. از همان ابتدا تلاش کردیم تا اثری با شناخت دقیق از ایام فاطمیه و وقایع تاریخی مرتبط با حضرت زهرا سلام‌الله علیها روایت کنیم. او افزود: از سعید اسماعیلی به‌عنوان یکی از کارگردانان و نویسندگان شناخته شده در حوزه نمایش‌های آیینی دعوت شد تا هدایت این پروژه را برعهده بگیرد. ایشان پیش‌ازاین نیز تجربه‌های موفق‌ی در زمینه نمایش‌های مذهبی در استان‌های مختلف کشور و حتی در کشورهای عراق و سوریه داشته است. نمونه‌ای از آثارش در ایام عید در نجف اشرف با بازخورد بسیار مثبت اجرا شد. تهیه‌کننده نمایش میدانی آیینی «محرمانه» خاطرنشان کرد: نمایش «محرمانه» از ۱۲ آبان آغاز و همان روزهای نخست با استقبال چشمگیری مواجه شد. از آنجایی که این نمایش برای سنین مختلف طراحی شده است، سانس ویژه صبح را برای حضور دانش‌آموزان اختصاص دادیم تا نسل نوجوان با این روایت تاریخی و مفاهیم دینی ارتباط برقرار کنند.

■ **روضه مصور روزهای پس از شهادت پیامبرصلی‌الله علیه‌وآله وسلم**

آشتیانی درباره محتوای نمایش گفت: داستان محرمانه به وقایع تاریخی روزهای

داد افکار حق و مکتب اهل بیت علیهم السلام در سطح جهانی ترویج شود. اکنون که دنیا با چنین ابزارهایی در مقابل ما ایستاده است، ما نیز باید با زبان هنر، ارزش‌های اسلامی را روایت کنیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین دانی با بیان اینکه این نمایش میدانی، حرکتی نو و ابتکاری در اصفهان بود و هنرمندان در اجرای آن زحمت‌های زیادی کشیدند، تصریح کرد: این تجربه برای ما انگیزه‌ای شد تا در آینده‌ای نزدیک مرکز توسعه نمایش و هنر آیینی را در بنیاد آلاء تأسیس کنیم و بتوانیم به‌صورت مستمر نمایش‌های دینی و آیینی را در موضوع‌ها و مناسبت‌های مختلف برگزار کنیم. او گفت: بنیاد خبریه راهبری آلاء، مراکز متعددی دارد که شامل «آستان مقدس حضرت زینب، خواهر ام‌رضا علیه‌ها السلام» ملجا و بناهگاه مؤمنان، «مؤسسه فرهنگی تبلیغی ثاقب» برای گسترش برگزاری روضه‌های خانگی، «مرکز تربیتی و پرورش استعداد سلاه» بسترى برای تربیت سادات نوجوان بالاستعداد، خودباور، متفکر و آزادمنش و «مؤسسه بین‌المللی المرتضی علیه السلام» است که در زمینه تربیت مبلغ و تبلیغ بین‌الملل فعالیت می‌کند.

مدیرعامل بنیاد خبریه راهبری آلاء خاطرنشان کرد: با همکاری حجت‌الاسلام والمسلمین صادق زاده، مدیراجرایی حرم مطهر حضرت زینب سلام‌الله علیها، توفیق‌های خوبی حاصل شده است و به لطف خدا تاکنون زائرانی از ۱۲ کشور اسلامی به این حرم مشرف شده‌اند. جالب است که برخی از زائران کشورهای دیگر در خصوص این مکان شناخت و علاقه بیشتری به مردم بومی دارند و همین نشان دهنده تأثیر فعالیت‌های فرهنگی ما در عرصه بین‌الملل است. حجت‌الاسلام والمسلمین دانی بیان کرد: حرم مطهر حضرت زینب سلام‌الله علیها امروز به مکانی برای پیوند دل‌های عاشقان اهل بیت علیهم‌السلام از ملت‌های مختلف تبدیل شده است و ان شاء الله در آینده شاهد استمرار فعالیت‌های هنری و آیینی در این مکان مقدس خواهیم بود.

■ **حرم حضرت زینب سلام‌الله علیها پنجمین قطب زیارتی کشور**

در ادامه این نشست، حجت‌الاسلام والمسلمین محسن صادق‌زاده، مدیراجرایی آستان مقدس حضرت زینب، خواهر امام رضا علیهما السلام، ائسن حرم مطهر را به‌عنوان قطب پنجم زیارتی کشور معرفی کرد و گفت: این بقعه مطهر نظیر ندارد و در طول تاریخ، محل توسل و استعجاب دعات بوده است. از دوران صفویه تا امروز، زائران بسیاری از داخل و خارج کشور برای گرفتن حاجت و شفاعت به این مکان مقدس مشرف شده‌اند و شهرت آن در خارج از کشور نیز ملموس‌تر است. او با اشاره به فعالیت‌های فرهنگی این مجموعه افزود: چند سالی است که حرم حضرت زینب سلام‌الله علیها به‌عنوان یک مجموعه فرهنگی فعال شده و نحوه تربیتیان، فضا سازی و فضای معنوی آن پیا‌دآور حرم مطهر امام رضا علیه السلام است. حتی فرش‌های حرم همه از فرش‌های دست‌باف حرم مطهر رضوی انتخاب و به این مکان منتقل شده است. حجت‌الاسلام والمسلمین صادق‌زاده خاطرنشان کرد: رویدادهای متعددی با محوریت فرهنگ دینی و ملی در این مکان مقدس برای اقشار مختلف مردم برگزار می‌شود. برخی از مراسم حرم مطهر همچون روزه اولی‌ها، جشن تکلیف و جشن روز دختر با حضور باشکوه نوجوانان پی‌روند گزیرایی‌شود؛ همچنین اردوهای ویژه بانوان در راستای مقابله با تهاجم فرهنگی و باتوجه به اقتضای سن و فرهنگ نوجوانان طراحی و اجرا می‌شود. او تأکید کرد: این برنامه‌ها نشان می‌دهد نوجوانان دین‌گیز نیستند؛ بلکه گاهی ما در انتقال درست مفاهیم و همراهی با نسل جوان کوتاهی می‌کنیم.

حرکت تاریخی
esfahan ziba online
۰ i r
صفحهٔ اصلی
شمارهٔ ۵۲۴۰
۲۴ / ۰۸ / ۱۴۰۴
شنبه
ویراستار و دبیر صفحه
احمد مهره کش
میراث فرهنگی

فرونشست در کمین کاخ گلستان؟!

با گذشت بیش از یک هفته از هشدار درباره تهدیدها و خطرات ساخت یک پروژه تجاری در حریم کاخ گلستان و سکوت میراث فرهنگی، اینک فعالان میراث فرهنگی با ارائه مستنداتی درباره صدور مجوز احداث چهار طبقه زیرزمین به عمق ۱۷متر در این پروژه، هشدار دیگری مبنی بر این دادند که «طبق مطالعات مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و سازمان پیشگیری و مدیریت بحران تهران در سال ۱۴۰۳، محدوده‌ای که این پروژه درحال اجرا است، به عنوان پهنه بسیار پرخطر در برابر «فرونشست» معرفی شده است.»

وحید شهاب، کنشگر فعال میراث فرهنگی گفت: «مجموعه جهانی کاخ گلستان در مرکز تاریخی و متراکم تهران قرار دارد و بستر آن لایه‌های آبرفتی نرم و ریزدانه تشکیل شده و به دلیل وجود قنوات قدیمی، از سامانه پیچیده جریان آب زیرسطحی برخوردار است. در چنین بستری، هرگونه تغییر در فشار جانبی خاک یا جهت حرکت آب‌های زیرزمینی می‌تواند موجب نشست موضعی، ترک در دیوارهای خشتی و آجری، و فرسایش پی ابنیه تاریخی پیرامون شود.»

این کنشگر میراث فرهنگی ادامه داد: «در پرونده ثبت جهانی کاخ گلستان، عوامل و خطرات آسیب‌زا همچون فشارهای توسعه‌ای، محیطی، بلایای طبیعی، و تأثیرات همجواری با بازار تهران و راسته بازار ناصرخسرو، از جمله افزایش تراکم ساخت‌وساز و فشارهای ناشی از فعالیت‌های پشتیبان بازار و تأثیرات تدریجی بلندمدت، به‌عنوان تهدیدی برای ابنیه کاخ گلستان مطرح شده است.»

او اضافه کرد: «پلاک مذکور در حریم قنات [۷۰۰ ساله] «مهرگرد»، و در فاصله کمتر از ۲۵ متر از آن قرار دارد و طبق مستندات تاریخی، میدانگاه شمس‌العماره پیش‌تر مظهر این قنات بوده و آب آن در دسترس شهروندان بوده است. مطالعات مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی و سازمان پیشگیری و مدیریت بحران تهران در سال ۱۴۰۳ نیز این محدوده را به عنوان پهنه بسیار پرخطر در برابر فرونشست معرفی کرده است.»

شهاب گفت: «تمام این موارد و فاصله کمتر از ۵۰متر پروژه تا بنای شمس‌العماره، ضرورت انجام اقدامات پیشگیرانه و مطالعات مدل سازی ژئوتکنیکی دقیق، شناسایی مسیر قنوات تاریخی، بررسی جریان آب زیرسطحی و تأثیر بارگذاری ساختمان‌های جدید بر پایداری سازه‌های تاریخی را پیش از هرگونه گودبرداری

تأکید می‌کند.»

این فعال میراث فرهنگی افزود: «با توجه به مدیریت شهری اصفهان راهکار دیگری را در پیش گرفت، «آرامستان باغ رضوان» در اول اردیبهشت سال ۱۳۴۳ در ۱۲کیلومتری شرق اصفهان و در نزدیکی روستای گورت، در زمینی به وسعت کلی بیش از ۱۲۵۰ هکتار تأسیس شد. تولد باغ رضوان، نقطه عطفی در تاریخ تدفین اصفهان و نماد کامل شهرسازی مدرن بود. بر اساس اصول بهداشتی و شهرسازی جدید، آرامستان به طور کامل از بافت مسکونی شهر جدا شده و تمام امور مربوط به متوفیان، از حمل و غسل تا دفن و صدور گواهی تحت مدیریت یک سازمان واحد یعنی سازمان آرامستان‌های شهرداری قرار گرفت.

باغ رضوان بر اساس نقشه‌های از پیش تعیین شده، با قطعه‌بندی‌های منظم، خیابان‌کشی‌های داخلی، و فضای سبز گسترده به عنوان ریه تنفسی شرق اصفهان طراحی شد. علاوه بر قطعات عمومی، بخش‌هایی به عنوان قطعه «نام‌آوران» (هنرمندان، نویسندگان، ورزشکاران و مفاخر)، «ایثارگران» و «علماء» در نظر گرفته شد تا آن سلسله مراتب احترام‌آمیز که در تخت فولاد وجود داشت، به شاکی مدرن نیز بازتولید شود. امروز، در حالی که باغ رضوان آرامستان فعال و پویای شهر است، تخت فولاد به عنوان یک موزه تاریخی عرفانی و گنجینه میراث فرهنگی، تحت حفاظت قرار گرفته و مورد بازدید گردشگران و پژوهشگران است.

■ ساختار «تکیه»ای تخت فولاد

در این دوره، معماری خاص «تکیه» در تخت فولاد شکل گرفت. تکیه، فراتر از یک مقبره خانوادگی، یک مجموعه معماری کوچک بود؛ اغلب شامل یک حیاط مرکزی، حجره‌هایی در اطراف برای سکونت موقت زائران، طلاب یا خادمان و یک بقعه اصلی برای شخصیت محوری آن تکیه بود. تخت فولاد در دوران اوج خود یعنی در اواخر صفویه دارای حدود ۴۰۰ تکیه بود.

از مهم‌ترین تکاپای تاریخی تخت فولاد می‌توان به تکیه‌های این اشاره کرد: تکیه بابا رکن‌الدین به عنوان هسته اولیه و با معماری شاخص ایلخانی، تکیه میرفندرسکی مدفن حکیم و فیلسوف بزرگ عصر صفوی، «میرابوالقاسم فندرسکی» که در زمان حیات میر، مدرس و محل سکونت او بود و نهایتاً وی در یکی از حجره‌های همین مدرسه به خاک سپرده شد.

این موضوع نشان می‌دهد که تکیه‌ها همچنین ابزاری آموزشی و عبادی نیز داشتند. به علاوه در دوران قاجار، «سردار اسعد بختیاری»، از سران مشروطه، نیز در همین تکیه دفن شد که مویذ تداوم اعتبار این تکیه تا آن سال هاست. تکیه قبةالعلماء مدفن «آقا حسین خوانساری» که از بزرگترین فقها و اساتید عصر شاه سلیمان صفوی بود.

شاه سلیمان به دلیل ارادت ویژه به استاد خود، این بقعه باشکوه چهارطاقی را بر مزار او بنا کرد. این تکیه به «گنبد علما» مشهور شد، زیرا مدفن نسل‌های متممادی از خاندان علمای خوانساری است. تکیه خاتون‌آبادی که آرامگاه خانوادگی «خاندان خاتون‌آبادی»، از قدرتمندترین خانواده‌های مذهبی سیاسی عصر صفوی است و افرادی چون «علامة میرمحمد صالح خاتون‌آبادی» (امام جمعه اصفهان و داماد علامه مجلسی) در آن مدفونند. معماری این تکیه و گستردگی آن، نفوذ سیاسی و اجتماعی این خاندان را به نمایش می‌گذارد.

پس از حمله افغان‌ها و سقوط صفویه، شهر اصفهان و به تبع آن تخت فولاد، دچار رکود و ویرانی شد. در دوران قاجار، به ویژه در زمان حکومت «ظل‌السلطان»، «پسر ناصرالدین شاه و حاکم اصفهان، بسیاری از بناهای صفوی شهر ویران شد و تخت فولاد نیز از این تخریب وی‌توجهی در امان نماند.

با این حال، تخت فولاد همچنان محل دفن اصلی شهروندان اصفهانی بود. در همین دوران، تکیه‌های جدیدی مانند تکیه کلباسی ساخته شد و بزرگانی چون «حاج آقا رحیم ارباب»، «چهارنگرخان قشقایی» و چهره‌های ادبی و هنری بسیار دیگری در آن دفن شدند.

■ ممنوعیت دفن اموات در تخت فولاد

در اوایل دهه شصت اصفهان دیگر با یک بحران جدی در زمینه دفن اموات روبرو شده بود. تخت فولاد پس از قرن‌ها خدمت، به ویژه پس از چند دهه اشباع شدید در دوران قبل از انقلاب، دیگر ظرفیتی برای پذیرش متوفیان جدید نداشت. از سوی دیگر، ارزش تاریخی، هنری و فرهنگی این مجموعه عظیم، ضرورت حفاظت از آن را ایجاب می‌کرد. در نتیجه در سال ۱۳۶۲، دفن اموات عادی در تخت فولاد رسماً ممنوع شد. تنها یک استثناء بزرگ وجود داشت. با توجه به شرایط جنگ ایران و عراق، قطعه‌ای وسیع در کنار تخت فولاد به تخت شهدا اختصاص یافت و «گلستان شهدا» نام گرفت که امروزه به یکی از مهم‌ترین مراکز فرهنگی و مذهبی معاصر اصفهان تبدیل شده است.

■ احداث باغ رضوان

همزمان با ممنوعیت دفن در تخت فولاد، مدیریت شهری اصفهان راهکار دیگری را در پیش گرفت، «آرامستان باغ رضوان» در اول اردیبهشت سال ۱۳۴۳ در ۱۲کیلومتری شرق اصفهان و در نزدیکی روستای گورت، در زمینی به وسعت کلی بیش از ۱۲۵۰ هکتار تأسیس شد. تولد باغ رضوان، نقطه عطفی در تاریخ تدفین اصفهان و نماد کامل شهرسازی مدرن بود. بر اساس اصول بهداشتی و شهرسازی جدید، آرامستان به طور کامل از بافت مسکونی شهر جدا شده و تمام امور مربوط به متوفیان، از حمل و غسل تا دفن و صدور گواهی تحت مدیریت یک سازمان واحد یعنی سازمان آرامستان‌های شهرداری قرار گرفت.

باغ رضوان بر اساس نقشه‌های از پیش تعیین شده، با قطعه‌بندی‌های منظم، خیابان‌کشی‌های داخلی، و فضای سبز گسترده به عنوان ریه تنفسی شرق اصفهان طراحی شد. علاوه بر قطعات عمومی، بخش‌هایی به عنوان قطعه «نام‌آوران» (هنرمندان، نویسندگان، ورزشکاران و مفاخر)، «ایثارگران» و «علماء» در نظر گرفته شد تا آن سلسله مراتب احترام‌آمیز که در تخت فولاد وجود داشت، به شاکی مدرن نیز بازتولید شود. امروز، در حالی که باغ رضوان آرامستان فعال و پویای شهر است، تخت فولاد به عنوان یک موزه تاریخی عرفانی و گنجینه میراث فرهنگی، تحت حفاظت قرار گرفته و مورد بازدید گردشگران و پژوهشگران است.

شهر مردگان؛ شهر زندگان

بررسی تاریخ تأثیر شکل‌گیری قبرستان‌ها بر توسعه شهر اصفهان

بهداشت عمومی.

یکی از موانع اصلی بر سر راه این خیابان‌کشی‌ها، قبرستان‌های کهن و بزرگی بودند که در طول قرن‌ها در حاشیه ایجاد شده و اکنون در پی توسعه، در دل بافت شهری قرار گرفته بودند. از دیدگاه مدیران شهری آن دوره، این گورستان‌ها هم مانع فیزیکی برای توسعه بودند و هم از نظر بهداشتی و امنیتی، نامطلوب تلقی می‌شدند. این رویکرد منجر به تخریب گسترده و نظام‌مند گورستان‌های تاریخی شهر اصفهان شد.

بزرگ‌ترین و مهم‌ترین قربانی این سیاست، قبرستان تاریخی «آب‌بخشان» بود. این گورستان، که به گفته مورخینی مانند سید مصلح‌الدین مهدوی، قدیمی‌ترین قبرستان تاریخ دار اصفهان بود، قدمتی از قرن سوم هجری داشت. این مکان مدفن هزاران نفر از مردم عادی و ده‌ها تن از برجسته‌ترین علما و مشاهیر اصفهان، از جمله «شیخ ابومسعود رازی» از محدثین بزرگ قرن سوم، بود. در حدود سال ۱۳۱۴ شمسی، به منظور احداث «میدان پهلوی» (میدان شهدای کنونی) و اتصال خیابان چهارباغ پایین به شمال شهر، شهرداری وقت دستور تخریب کامل این قبرستان وسیع را صادر کرد. بولدورها محوطه را تسطیح کردند و هزاران سنگ قبر تاریخی از میان رفت و بخش اعظمی از حافظه تاریخی شهر برای همیشه مدفون شد.

قبرستان سنبلستان نیز در همان دوره تخریب و بعدها «بیمارستان امین» در بخشی از اراضی آن ساخته شد. ده‌ها گورستان کوچک و بزرگ دیگر، از جمله بخش‌های وسیعی از قبرستان طوقچی نیز به همین سرنوشت دچار شدند و به خیابان، میدان یا بناهای عمومی جدید تبدیل گشتند.

■ استفاده از سنگ قبرها برای بیمارستان‌ها

از نکات جالب توجه این‌که، به دلیل سرعت زیاد ساخت و ساز و توسعه شهر در آن سال‌ها و محدودیت منابع تهیه مصالح ساختمانی، برای ساخت بسیاری از مکان‌های جدید مانند بیمارستان امین، بیمارستان خورشید و... از سنگ و آجرهای به دست‌آمده از قبرهای تخریب‌شده این گورستان‌های قدیمی استفاده شد. درنتیجه در اراضی گورستان‌ها و با مصالح قبور مردگان قدیمی، «رمانگاه و بیمارستان برای زندگان تأسیس شد و پیوندی خاص میان دنیای زندگان و مردگان به وجود آمد؛ گویی‌که از میان مرگ و نیستی، سلامت و شفا سر بر آورد.

■ ایجاد تمرکز در قبرستان‌های اصفهان با ساخت تخت فولاد

این عملیات عمرانی گسترده، یک نتیجه مستقیم و حیاتی داشت. اصفهان که تا آن زمان دارای چندین گورستان فعال بود، ناگهان اکثر گزینه‌های دفن خود را از دست داد. به دستور دولت، دفن اموات در قبرستان‌های داخل شهر ممنوع و «قبرستان تخت فولاد» که در آن زمان در حاشیه جنوبی شهر قرار داشت، به عنوان تنها گورستان رسمی و فعال شهر اصفهان معرفی شد. این تمرکزگرایی اجباری، سرآزاده‌ای جدید در تاریخ تخت فولاد بود که منجر به اشباع و تراکم شدید آن در دهه‌های بعدی گردید. اما تخت فولاد، صرفاً یک قبرستان نیست، بلکه این شهر مردگان، گنجینه‌ای به وسعت ۷۵ هکتار است که تاریخ عرفان، فلسفه، هنر، سیاست و فقه اصفهان را در خود جای داده است.

با تخریب قبرستان‌های داخل شهر در دوران رضاخان، تخت فولاد ناگهان با هجوم اجساد روبرو شد. این «اشباع اجباری» باعث گردید که فضاهای خالی تکیه‌ها، حیاط‌ها و مسیرها نیز پر از قبور جدید شده و نظم معماری و تاریخی آن تا حد زیادی مخدوش گردد. این روند تا سال‌های بعد از انقلاب اسلامی نیز ادامه داشت.

■ اهمیت تاریخی و معنوی تخت فولاد

قدیمی‌ترین بخش شناخته‌شده تخت فولاد، «تکیه لسان‌الارض» در گوشه جنوب شرقی مجموعه، به پیش از دوران اسلامی بازمی‌گردد. در این مکان، بقری منسوب به «یوشع نبی» جانشین حضرت موسی قرار دارد. صرف‌نظر از صحت دقیق این انتساب، احترام و قداست این نقطه هم در میان یهودیان اصفهان که آن را از مکان‌های مقدس خود می‌دانستند و هم در میان مسلمانان که یوشع را از انبیای الهی می‌دانند احترامی ویژه دارد. وجود این مقبره مقدس باستانی، سبب شد در طی قرن‌های بعدی، تخت فولاد کم‌کم شکل گرفته و روزبه‌روز وسعت یابد.

تا قرن‌ها، این منطقه بیشتر از آنکه گورستانی عمومی باشد، بیابانی خلوت و محل عبادت و ریاضت عرفا و صوفیان بود. اما نقطه عطف آن، مرگ عارف بزرگ، «شیخ رکن‌الدین مسعود بن عبدالله بیضاوی» مشهور به «بابا رکن‌الدین» در سال ۷۶۹ هجری بود. او در همان محل عبادت خود به خاک سپرده شد و میردانش بقعه‌ای باشکوه بر مزار او ساختند. گنبد فیروزه‌ای و زیبای این بقعه، که به شکل کلاه ۱۲ ترک درآویش طراحی شده، یکی از شاهکارهای معماری ایلخانی است.

پس از آن، این منطقه به «مزار بابا رکن‌الدین» شهرت یافت و به مرکز تجمع و دفن عرفا تبدیل شد. بعدها نام «تخت فولاد» از نام «استاد فولاد حلوانی» عارف گمنام از قرن دهم یا برخی افسانه‌های دیگر گرفته شد، اما مدت‌ها نام قبرستان بابا رکن‌الدین بر این مکان غالب بود.

با انتخاب اصفهان به عنوان پایتخت توسط شاه عباس اول، شهر دچار تحولی عظیم شد و تخت فولاد نیز وارد عصر طلایی خود شد. این مکان از یک مزار عرفانی، به آرامستان رسمی نخبگان، علما، فلاسفه، هنرمندان و رجال دربار صفوی تبدیل شد.

■ تغییر آئین تدفین با ورود اسلام به ایران

با ورود اسلام در قرن اول هجری، آیین تدفین به طور کامل دگرگون شد. سادگی، احترام به جسد، غسل، کفن و دفن رو به قبله، اساس کار قرار گرفت و آیین خاکسپاری به سنت واحدی تبدیل شد. در اصفهان پس از اسلام، این تغییر منجر به شکل‌گیری الگوی جدیدی از آرامستان‌ها گردید. تا پیش از دوران صفویه، اصفهان فاقد یک گورستان مرکزی و اصلی بود. الگوی رایج، ایجاد قبرستان‌های اختصاصی محلی در هر محله بود که اغلب هم این مکان در جوار یک مکان مقدس یا اجتماعی شکل می‌گرفت. به طور مثال در جوار مساجد جامع مانند قبرستان‌های اطراف مسجد جامع عتیق، یا در کنار امامزادگان و بقاع متبرکه مانند اطراف امامزاده اسماعیل و یا در حاشیه و خارج از دروازه‌های شهر، مکان‌هایی رایج برای دفن بودند. بسیاری از این قبرستان‌ها که قرن‌ها بخشی از بافت اجتماعی شهر بودند، در توسعه‌های شهری بعدی، به ویژه در دوران قبل از انقلاب، کاملاً از میان رفتند و به فراموشی سپرده شدند.

■ مهم‌ترین قبرستان‌های اصفهان

مهم‌ترین قبرستان‌های شهر اصفهان که در یکصد سال اخیر از بین رفتند عبارت بودند از «قبرستان طوقچی» که در شمال اصفهان، نزدیک دروازه طوقچی و در مجاورت مصلای قدیم شهر قرار داشت، «قبرستان آب‌بخشان» که از کهن‌ترین و وسیع‌ترین گورستان‌های اصفهان بود، «قبرستان سنبلستان» (چلمان) که در شمال شهر قرار داشت و به آب‌بخشان متصل بود، «قبرستان سنی فاطمه» در غرب شهر، پیرامون امامزاده سنی فاطمه، «قبرستان شیخ یوسف» در مجاورت امامزاده احمد، «قبرستان امامزاده ابراهیم» در محله مستهلک و....

■ تخریب گسترده گورستان‌ها در دوره رضاخان

این پراکندگی، به نوعی الگوی غالب شهر تا پیش از تمرکزگرایی دوران صفوی و پس از آن بود. در دوران رضاخان، ایران وارد مرحله نوینی از نوسازی و مدرنیزاسیون با الگوبرداری از شهرسازی اروپایی شد. در اصفهان، این برنامه شامل احداث خیابان‌های عریض و مستقیم، ایجاد میداین جدید و تغییر ساختار سنتی شهر بود. دو هدف عمده در این دوران دنبال می‌شد: ایجاد زیرساخت‌های حمل و نقل مدرن و ارتقاء

اصفهان، شهری که تاریخش با هنر، مذهب، سیاست و فرهنگ در هم تنیده است؛ داستانی موزای در زیرپوست خود دارد؛ داستانی ساکنان آرمیده و خاموش روزگاران گذشته. تاریخچه تدفین در این شهر، آینه‌ای تمام‌نما از دگرگونی‌های عمیق عقیدتی، اجتماعی و شهرسازی است که از هزاره‌های پیش از اسلام تا به امروز ادامه داشته است. ■

اطلاعات ما از آیین‌های تدفین در اصفهان پیش از اسلام، بیش از آنکه متکی بر شواهد مستقیم موجود از خود شهر باشد، بر پایه یافته‌های باستان‌شناسی عمومی در فلات ایران و درک ما از ساختار مذهبی آن دوران استوار است. در آن دوران، شهر اصفهان شاهد تقابل و همزیستی دو آیین بنیادین با دو رویکرد کاملاً متفاوت به مرگ بود.

■ زرتشتیان؛ عرضه داشتن جسد به هوا

در دوران ساسانیان، که آیین زرتشت دین رسمی امپراتوری ایران بود، فلسفه مواجهه با مرگ بر اساس پاک نگه داشتن عناصر چهارگانه مقدس (خاک، آب، آتش و هوا) استوار بود. در این دیدگاه، جسد انسان پس از مرگ «نَسو» (پلید) محسوب می‌شد و دفن آن در خاک، گناهی نابخشودنی و عامل آلودگی زمین بود. در نتیجه، آیین رسمی جاری، عرضه داشتن جسد در هوای باز بود. اجساد را بر بالای بلندی کوه‌ها یا در سازه‌هایی مرتفع و مدور یا دخمه قرار می‌دادند تا توسط پرندگان گوشت خوار پاک شوند. سپس، استخوان‌های باقی‌مانده را جمع‌آوری کرده و در محفظه‌هایی به نام «استودان» (استخوان‌دان) نگهداری می‌کردند. تا دوره صفویه هنوز هم این رسم میان زرتشتیان اصفهان جاری بود و این مراسم در نزدیکی کوه صفه انجام می‌گرفت. اما در دوره شاه سلطان حسین صفوی دخمه زرتشتیان که در نزدیکی باغ هزار جریب واقع بود، توسط توپ‌های جنگی ویران شد.

■ آئین یهودیان؛ بازگشت به خاک

در تضاد کامل با آیین رسمی زرتشتی، اصفهان همچنین میزبان یکی از کهن‌ترین جوامع یهودی جهان بود. بنا بر روایات تاریخی، هسته اولیه این جامعه همزمان با تبعید بابلیان (قرن ششم پیش از میلاد) یا حتی پیش‌تر شکل گرفت. این جامعه در منطقه‌ای متمرکز که بعدها «یهودیّه» و سپس «جوباره» نام گرفت، سکونت داشت. آیین یهود، برخلاف آیین زرتشت، مبتنی بر تدفین و بازگشت جسم به خاک است. یهودیان از همان دوران باستان، مردگان خود را در گورستان‌های اختصاصی به خاک می‌سپردند و این گورستان‌ها می‌بایست خارج از محدوده سکونت اصلی و در زمینی بکر قرار می‌داشتند. متون تاریخی به وجود چندین گورستان بزرگ یهودی در شهر اصفهان اشاره دارند که در طول تاریخ پر فراز و نشیب این شهر، به ویژه در حملات و یورش بیگانگانی همچون تیمور، تخریب شده و امروزه اثری از آن‌ها در داخل شهر باقی نمانده است، اما احتمالاً این گورستان‌ها در حاشیه محله جوباره قرار داشته‌اند.

یکی از مهم‌ترین و قدیمی‌ترین شواهد مربوط به تاریخ تدفین یهودیان، هنوز در ۳۰ کیلومتری غرب اصفهان، در منطقه «پیربکران» قرار دارد. در این منطقه، زیارتگاه و گورستانی کهن وجود دارد که نزد یهودیان به «استرخاتون» یا «سارا بت אשר» (سارا، دختر آشر، نوه حضرت یعقوب) مشهور است. اعتقاد بر این است که سارا بت آشر، که حامل خبر زنده بودن حضرت یوسف برای پدرش یعقوب بود، به این منطقه مهاجرت کرد و در همین جا درگذشت و به خاک سپرده شد. قدمت این مجموعه و گورستان اطراف آن به بیش از ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ سال می‌رسد. این مکان، که

